Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 2343 SIX PAGES NGÀY THỨ NĂM 10 JUIN 1926 — NGÀY MỒNG 1 THÁNG NĂM NĂM BÍNH-DẦN SÁU TRƯƠNG NĂM THỨ 18

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chủ-nhựt

Nhà Báo ở đàng Lucien Mossard
Số 13, gần trường học Taberd Saigon

Gởi dây-thép đề: Luctinh Saigon
Dây-thép nói, kêu: Số 202

CHỦ-NHƠN KIÊM TỔNG-LÝ: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Chủ-nhiệm: LÂM-VĂN-NGỌ
Chủ-bút: LÊ-HOÀNG-MƯU

GIÁ BÁO
BÁN LẺ MỖI SỐ .... 0$05

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC	
Một năm	12$00	Một năm	18$00
Sáu tháng	6 50	Sáu tháng	8.00
Ba tháng	3 50	Ba tháng	4 50

CÁCH GỞI BẠC VÀ GỞI BÀI:
Mua Báo phải trả bạc trước và phải gởi ngay cho Ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.
Còn bài vở đăng báo thì cứ gởi ngay cho Ông LÊ-HOÀNG-MƯU, Chủ-bút.

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE N° 202

A Louer

A Louer

ĐÀN-BÀ PHẢI BIẾT DẠY CON

Chức vụ người đàn bà ở trong gia-đình thì rất nhiều mà bề-bộn. Xưa nay vẫn quen gọi người đàn-bà « nội trợ », đã đủ biểu dương chức vụ người đàn-bà là phải đỡ đầu người đàn-ông mà gánh vác hết mọi việc cửa nhà từ việc nhỏ tới việc to. Nhưng mà có một việc vừa quan trọng vừa cần biết, trách nhiệm to hơn, phải lưu tâm hơn, đó là việc dỗ con cái vậy.

Một nhà triết-học Âu-tây ngày xưa có nói rằng: « giáo dục con trẻ từ ngày còn bé, đó là chức vụ của người đàn-bà ». Người đàn-bà chẳng những phải lo cho con cái phần xác: được cơm no áo ấm, lo cho nó ngày được khỏe mạnh nở nang; lại phần hồn bồ dưỡng tinh thần, cho nó rèn tập những nết tốt đức hay, học biết những cái xấu nết ở. Người đàn-bà đối với con trẻ thì chẳng những phải chăm lời dạy bảo, mình lại phải ra sức làm gương cho nó theo. Bảo ban con cái về đàng lành, quở phạt con cái khi có lỗi, hễ bao giờ thấy nó làm điều gì trái với luân thường, nói câu nào nghịch với đạo lý, là phải sửa phạt răn he. Về phần cư xử đối với người ta, thì người mẹ phải bảo từ tiếng nói, từ bước đi. Nói tóm lại chức vụ người làm mẹ về việc giáo dục con trẻ phải lo ngày lo đêm, làm sao cho con cái mình nên người có phép tắc có giáo dục. Có cần mẫn giữ vẹn được cái chức vụ vừa khó nhọc vừa quan trọng như thế, mới mong con cái mình ngày sau nên tử-tế nết na được.

Những người đàn-bà làm biếng chỉ biết sanh con mà không biết dạy, nó hay cũng mặc, dở cũng thây, hết ngày nay tới ngày mai, mà có có lẽ cứ mãi mãi vậy cho đến lớn, nó nô đùa, nó nghịch ngợm đều cho được tự-do, đi đâu cũng chẳng biết mà làm gì cũng chẳng hay. Có nhiều thứ đàn bà chỉ biết chưởi rủa mắng mỏ con cái cả ngày, mà con cái hư lại hoàn hư! Nào có biết đâu rằng: Mẹ dạy con phải lấy lời ngọt ngào dạy dỗ lần lần từng ly từng tí, mới trông con cái nên thân nên người được.

Có thứ người không đến nỗi như đã kể trên, nhưng cứ thị thường, hoặc vì yêu con mà dung túng cho nó được tự-do chơi nghịch, hay là vì lấy lẽ con mình hãy còn măng sữa, mai ngày sẽ hay. Yêu con như thế là ghét con mà làm hại cho nó đó. Sau này nó hư nó dại, bấy giờ mẹ khóc mẹ than, đều bởi trước đã yêu con không phải đường mà ra vậy. Tục-ngữ ta có câu: « Yêu con cho roi cho vọt, ghét con cho ngọt cho bùi ». Tục ngữ tây cũng biểu tình một ý ấy rằng: « Yêu con cái cho phải là sửa phạt nó cho nên ». Ấy đấy cái lý phải thì đâu đâu cũng hạp như nhau.

Ai lại không biết sinh con ra thì phải nuôi nấng và dạy dỗ nó; nhưng dạy dỗ từ khi nào? Lời rằng: « Dạy con dạy thuở nên ba », là lời nói khẩu đầu mọi người đã biết. Tuổi thơ ấu là lúc con trẻ óc hãy còn non, lòng hãy còn sạch, chẳng khác gì như sáp còn mềm dẻo, nặn hình nào chả nên, lại như cây non mới mọc, uốn nắn gì mà chả dễ. Lòng con trẻ lúc còn nhỏ cũng như tờ giấy trắng, muốn vẽ rồng được rồng, muốn tô phụng ra phụng. Thật lúc trẻ còn nhỏ tuổi thì rất tiện cho việc rèn đúc luyện tập vậy. Chớ đợi đến lúc tuổi đã khôn xác đã lớn mới nghĩ đến bề giáo dục, thì đã muộn lắm rồi! Đối với vấn-đề giáo-dục, thì ai nấy đều một lý tưởng là phải dạy con từ ngày nó còn ấu trĩ, vì nó nhiễm cái hay cũng chóng, mà tập cái dở cũng mau.

Mở xem Âu Á sử xanh, những truyện thánh hiền ghi chép, biết là bao nhiêu đấng triết nhân quân-tử, xuất hiện mà phụ thế khuông thời, vì đã nhờ sự giáo huấn của mẹ mà ra. Vậy thì đàn bà nước ta nghĩ sao? Hoặc là những người đàn bà bỏ liều lĩnh con cái như thế, hy vọng đã có sự giáo-dục ở học-đường, sau mình sẽ cho chúng nó đi học; đến lúc đó sẽ nhờ các thầy dạy về cho, thế nào là đường tà rẽo vạy, thế nào là rất tốt đức hay chăng? Chắc rằng thầy-giáo phải coi sự giáo dục học-trò là quan trọng và phải theo đuổi cái công cuộc đã bắt đầu từ trong gia-đình vậy. Nhưng nghĩ thế thì lầm, vì trẻ con mình đã được mấy đứa đủ của mà đi học lâu dài, để kịp sửa dạy bảo ban? Đứa thì vài ba tháng, đứa thì một hai năm, đi học chiếu lệ gọi là có, tập đọc tập viết chưa xong; thì còn nói gì đến tu đức tu thân? Mà cho rằng có học được lâu dài chăng nữa, đến nhà trường, nghĩa, còn về phép tắc thì coi như một việc không cần vậy. Nói thế không phải là quá đáng đâu, có quan sát cho kỹ: đừng kể một số ít nhà trường, may được ông thầy chăm chúc, chẳng những chuyên dạy con trẻ về đàng chữ nghĩa, lại vụ về đàng phép tắc nết na và về tôn-giáo nữa; còn phần nhiều thì việc dạy dỗ con trẻ về phép tắc, rất là cẩu thả sơ sài. Thế thì có nên hy-vọng con mình sẽ nhờ sự giáo dục ở học-đường mà nên hay nên tốt không? Thiết tưởng cái số con trẻ càng đi học càng hư, xưa nay ta đã từng nghe thấy xem thấy rất nhiều vậy. Chẳng phải chỉ ở thôn quê mới có trẻ con hư thân mất nết đâu. Nhứt là ở các chốn đô hội tỉnh thành, những hạng trẻ hư thân nghịch dại lại càng nhiều ghê!

Con trẻ là tương-lai cho gia-đình, tương-lai cho xã-hội; cái tương-lai ấy hay dở thì một phần lớn gốc ở sự gia đình giáo-dục. Thế thì các người đàn-bà chẳng nên lưu tâm mà làm hết cái bổn phận của mình ru? Con cái là như hòn ngọc quí báu đấng Tạo-hóa đã ban cho ta phải coi giữ: Nếu ta làm hư mất hòn ngọc ấy thì sao? há chẳng phải là tội trọng lắm ru?

Nói đến việc giáo-dục gia-đình, thật là còn lắm cái phải quan tâm, nhứt là thời buổi bây giờ; nhiều người đàn-bà có thì giờ chuyện trò, có thì giờ cờ-bạc, mà thì giờ luyện tập đức tính cho con cái, thì hầu như xét không thấy, lục không ra! Đó là một cái hại lớn cho cuộc tương-lai của gia-đình của xã hội của nước nhà, tưởng các người đàn-bà nên lưu tâm đến.

TRUNG HÒA.

ĐÁP CÂU ĐỐI

Đối: NINH THẮNG BẤT NINH THỐI

Đáp: « *Thường bế mạc thường khai* »
Mlle TRẦN-NGỌC-LƯỢM
9, rue Frères Guillerault, Saigon

∴

Đáp: « *Thọ lữ bất thọ nhục* »
LẠI-VĂN-THƯỜNG
Đức-hà, Cầu-an hạ (Cholon)

∴

Đáp: « *Chiếu cường vô chiêu nhược* »
NGUYỄN-NHƠN-TỪ
Planton-chef à l'Inspection Tanan

∴

Đáp: « *Khả nhu vật khả cường* »
M. ĐẶNG
Magasinier à la maison Charrière, Dufourg et Garriguenc, Saigon

Điện Tín

Pháp-quốc

Tại Hạ-nghị-viện, có nhiều ông Thân-sĩ nhóm đặng bàn tính về vấn đề tiền tây hạ giá. Ông Robaglia, là Thân-sĩ tỉnh Seine có nạp một tờ xin Chánh-phủ phải lo giảm bớt chi-phí và lo cần-kiệm.

Ngài tính cho các thuộc địa phải làm cho có nhiều vật thực và đồ cần nhứt và Chánh-phủ phải làm cách nào chuyên chở đồ đó về Pháp-quốc cho tiện.

∴

Trung-hoa

Tại Bắc-kinh thuộc Quốc-chánh không chi dời đổi. Bộ nào cũng không có quan Đại-thần.

Ông Tấn-sĩ Willingtonkou không khứng lãnh chức Hộ-bộ thượng-thơ vì không có đủ tám triệu bạc hầu lập lễ « chưng cộ ».

Sở coi về thuế muối bị thiếu thốn, vì thường năm phải thêm 30 triệu đồng mà bị mấy tỉnh đoạt hết cho nên mỗi tháng thâu còn có 50 ngàn đồng vừa đủ trả tiền cho các viên quan và mấy người giúp việc trong sở.

∴

Nhựt-bổn

Thứ bảy tới phi-công Boived sẽ ngồi máy bay, bay ngang xứ Siberie, trở về xứ Danemark.

Bởi hay tin nước Nga tính đi nhiều nông phu qua tỉnh Amour và Priamour, nên dân sự bên Trung-hoa và bên Nhựt thấy đều xao xư

∴

Có ba cái xe-hơi đua từ Hanoi [illegible] Huế trở về Hanoi, khởi chạy sớm mai thứ bảy.

1· — Một cái xe hiệu Peugeot 15 mã lực, MM. Cornu và Sircou'omb cầm tay-bánh bị hư gần Đồng-hới nên không đua đặng.

2· — Một cái xe hiệu Rolland Pilain 12 mã lực, MM. Dessier và Bruneval cầm tay-bánh, chạy trọn hai bận trong 22 giờ 6 phút; tính bổ đồng thì mỗi giờ xe chạy 59 cây số.

3· — Một cái xe Cottin Desgouttes 12 mã lực, MM. Moussie và Girardot cầm tay-bánh, chạy gần đến Ninh-bình bị rủi ro nên không đua được.

∴

Genève

Ông Briand trưng bức thơ của ngài xin hết thảy mấy nước trong hoàng-cầu đồng tình hiệp lực với các quan bộ-binh và các sở tuần-cảnh hầu tìm phương trừ tuyệt nghề làm bạc giả.

GIẤC CHIÊM-BAO QUÁ HẠI

Về vụ súng nổ đêm khuya

Á há! Chư quí độc-giả còn nhớ lắm, nhờ vụ tiếng súng nổ đêm khuya tại Annexe Rotonde hôm vọ. Vậy nay bổn-báo xin thuật lại đuôi đầu, từ kẻ rằng chồn lộp, tại làm sao, duyên-cớ nào mà có một cái « bùm » rồi nhào xiểu xuống, hai tay ôm lấy ngực, cho khán quan tường lắm.

Chớ thật bữa đó, ai nghe ai thấy công-cuộc hai vợ chồng M. L... ban đầu thì đi dự tiệc tại nhà xẹt, có nhảy đầm, có trổi nhạc linh-đình; đến khuya mãn tiệc ra về; vừa đến phòng chập lâu thì xảy ra tiếng súng ấy, thì cũng nghi-ngại rằng chắc lắm gì cũng tại kia tại nọ trong lúc « *nhảy đầm* » sao đó ta. Đã vậy, phần hai vợ chồng mới nẹo, cùng nhau chăn-chiếu mới có vài trăng, cuộc lửa hương còn đượm lắm. Mà hễ càng đượm chừng nào thì cái máu gh... kia nó lại càng hừng-hừng nhiều lên chừng nấy.

Thế mà đến nay do lại thì không phải tại máu-me chi nào; bằng thì vợ quyết ý quyên-sanh, mà cũng không phải tại chồng cố lòng giết vợ. Hai đàng còn thương yêu triều mến nhau dữ lắm mà! Đây chính là tại cái giấc chiêm-bao của bà vợ.

Số là bữa đó, hai vợ chồng đi dự tiệc rồi chừng khuya để bước ra về. Phần thì bị thức khuya, phần thì bị *nhảy đầm*, lại còn bị mệt rồi là rượu uống cũng khá. Cớ ấy nên khi về đến phòng rồi, cả hai đều mệt-mỏi; trông thay đồ thay đặc cho mau đặng rồi có nhảy lên giường mà nằm sảy tay sảy chưn, đánh một giấc cho được khỏe; chớ thật có còn cố đến chuyện gì nữa.

Dè đâu, lúc M. L... mê ngủ mơ màng, không hay không biết; Mme L... cũng nằm kề một bên đó, chẳng biết chừng cớ gì lại thình-lình mơ-màng thấy có một đản ăn-cướp rất nên hung-ợn, đứa thì cầm mác, đứa lại cầm côn, có trên mươi đứa, ép đến vây ma-đàm ta đặng toan cướp giựt. Trong cơn nguy khổn này ma-đàm lấy làm hoảng-hốt, chẳng biết liệu làm sao, bèn lồm-cồm chồi dậy, mắt nhắm mắt mở, song thì cũng còn tưởng rằng bọn cướp còn đang vây chặc kia, ngọn đèn sáo còn đang sáng rỡ. Đoạn vội-vàng chạy lại tủ lấy khẩu súng lục của chồng ra đặng có để bề chống cự.

Ngờ đâu khi ma-đàm lấy rồi, còn đang nửa tỉnh nửa mê, cầm trở lại trở qua, rủi nhằm con cò liền rồ một cái « bùm! » trúng ngực, xỉu ngay tại đó.

Tiếng súng nổ rồi, trúng ngực té xỉu xuống rồi, bấy giờ ma-đàm mới định tỉnh lại mà hay rằng: « Trời đất ơi! Đây rõ-ràng là một giấc chiêm bao mà, chớ nào phải sự thật là mất thây! »

Đoạn chừng ai nấy hay chạy đến bên đỡ xốc nằm lên giường, tức tốc đi rước lương-y đến cứu cấp. — Nghe rằng viên đạn trúng lủng phổi cũng sâu, song may nhờ mấy vị lương-y rất tài, nên nay bịnh ma-đàm cũng có mòi thuyên-giảm.

Đó, giấc chiêm-bao cũng là hại vậy, có thấy không các cô? Nhứt là mấy cô có chồng rồi, đừng sanh tâm làm điều xằng-xịu, rủi đêm nằm chiêm bao mơ bảy mơ ba mà có ngày chẳng còn hồn đa.

TÚY-KIỀU.

Xem « Cuộc xổ số quốc-trái » nơi trương thứ năm.

DỌN TRE SỬA MĂNG

II

Số báo hôm qua tôi có hứa luận cách kiếm vốn mà lập nên thương-nghiệp.

Chúng ta đều biết rằng phàm muốn làm việc chi mà rủ hùn lập, thì đồng bào ta đã chán ngán lắm rồi, vì xưa nay cũng hiếm kẻ nhiệt thành, muốn ra tay vùa giúp tùy theo sức mình, mà hễ giúp đâu thì hỏng đó, bạc đưa ra hùn thì có, mà bạc lấy vào hườn lại thì không. Bởi đấy cho nên bây giờ không có trông mong vì việc hùn hạp chi nữa hết.

Muốn cho có vốn nhiều mà lập nên việc lớn thì trước khải khởi ra nho nhỏ. Không cần hùn hạp với ai hết, một mình ráng sức đảm đương, cho đặng một đôi năm rồi, cho người ta để mắt trông vào rằng mình là người thiệt lòng lo làm ăn thì hiếm chi kẻ muốn giúp vốn.

Tôi dầu không nói thì ai ai cũng biết rằng bọn chà chetty là bọn chuyên về cho vay bạc mà làm thế sanh nhai, ai ai cũng biết rằng hễ chúng nó thấy ai lo lắn làm ăn, bộ chắc chắn thì chúng nó lết tới nài nỉ mà cho vay bạc.

Tôi tưởng khi cũng không cần hỏi bạc của chúng nó, vì nếu mình là người Annam, mở ra một tiệm gì mà thiệt lòng lo lắn làm ăn, thì đồng bào ta hay tới lui mua giùm, nhứt là những ông nhà giàu ở Lục-tỉnh lên Saigon, thấy tiệm Annam mới lập, mà coi cái thế buôn bán như vậy là được, là phải với cái phương pháp buôn chung, thì sao cũng ghé vào hoặc hỏi thăm chơi hoặc mua giùm một vài món đồ.

Trong những ông hào gia phú hộ sẵn lòng vùa giúp cho chủng tộc, thì rất nhiều ông có dạ nhiệt thành, có lòng quảng đại. Những ông ấy cũng muốn ra chen lấn trong cuộc thương trường mà giành chân bước đường cho quê vức, hềm vì gia thế lớn, nghiệp nhà to, không kham một mình lo nổi bãy mối cho được. Mấy ông ấy tuy không có làm, mà lòng đã sẵn vui tốt rồi. Tôi tưởng dầu không khẩn cầu tới mấy ông, mà mấy ông tới lui tiệm mình thường, mấy ông thấy việc làm ăn thành thật của mình thì mấy ông cũng đồng suất mình làm ra cho tiệm to thêm lớn vì mấy ông dư biết rằng mình làm đó, chẳng những cho mình, mà lại còn để tiếng lành cho ở bổn sở.

Những người có tư bổn mà đốc suất mình thì lại chẳng giúp vốn cho mình hay sao. Chắc là sẵn lòng giúp, mà còn tính lời hẹ vì cho dễ trả nữa.

Mình buôn bán được một đôi năm, thì mình càng ngày càng đặng lòng tin cậy của bạn hàng mình và của những hãng có giao thiệp với mình nữa.

Lâu nay hãng tây bán chịu cho mấy tiệm chệc mà không bán chịu cho mình, là bởi duyên cớ làm sao? Có phải là người ta chuyên lo buôn bán, còn mình lôi thôi, cứ làm cho hư việc, nên không đặng lòng tin cậy, chớ có lạ gì.

Các ông hãy nghĩ coi hiện nay Saigon ta đã đặng bộn tiệm Annam rồi. Ban đầu nhỏ, sau mở ra lớn. Các ông có tưởng rằng đặng lời nhiều, nên nhập lời vô vốn mà mở tiệm thêm to, hay là bán ruộng bán đất, lấy tiền làm vốn. Các ông nói rằng không phải vậy. Nếu không phải vậy thì vốn đâu mà thêm vào đặng mở tiệm ra thêm lớn như vậy. Có phải là nhà tư bổn giúp sức hay chăng? Nếu thật là nhà tư bổn giúp sức thì có lo gì không vốn.

Cái vấn-đề kiếm vốn đã giải quyết rồi, thì bây giờ phải ráng làm sao mà tập tánh ham hố chuyên cần về cuộc buôn chung, ráng tiện tặn, ráng siêng năng, ráng lo lắn, bỏ sự chơi bời, bỏ tánh gian dối thì bước đường dầu có chông gai tưởng cũng đi qua được.

Tôi ước sao cho Annam mình mở thêm tiệm buôn bán cho nhiều một là khỏi đi làm công nơi mấy hãng, hai là gởi cái tiếng cho quê hương.

Người làm việc lương tháng bảy tám chục đồng, mà có thể, cũng nên ra lập một tiệm nhỏ nhỏ; người làm việc lương tháng vài ba chục đồng, cũng nên ra chen bán trái cây như chệc trước dãy chợ cũ đó vậy. Bán trái cây, vốn chừng một đôi trăm bạc, mà cái lời, tưởng khi chẳng ít, huống chi trái xứ ta cũng nhiều, xoài, ổi, mãn cầu, măng-cầu, chuối, v. v... là thổ sản của ta, ta phải bán, há đành để cho chệc bán, rồi mình đến đó mà mua mà ăn hay sao?

Người xứ ta lúc này lớp lo dọn tre, là ta lo cho phần của ta, lớp lo sửa măng, là ta lo cho đoàn hậu tấn của ta, ngày sau hoặc có nghề làm ăn, hoặc quen biết việc buôn chung mà kế nghiệp cho ta, thì xứ ta mới ngỏ hầu tiệm tấn.

THẦN-HẢI-NGUYÊN

TỤC NGỮ SƠ GIẢI

Nồi da xáo thịt

Người thợ săn, đi săn trong rừng, có khi nào đem theo đồ nấu-nướng. Họ chỉ đem đồ gia-vị mà thôi. Như bắn đặng một con nai, họ muốn ăn sốt-dẻo nơi rừng, thì họ lột một miếng da, rồi chặt cây căn da ấy ra, như một cái nồi, hay như cái chảo bằng da vậy. Đoạn xắc thịt cùng đồ gia-vị để lên, phía dưới nhúm lửa đốt, một hồi thịt chín. Ấy là tạm đỡ một lúc đó. Tuy nấu, xào như vậy là đơn sơ, chớ thật ăn ngon lắm.

Bởi người ta mới nói « nồi da xáo thịt » là vậy. Lấy đấy mà xét, da bọc lấy thịt, như anh em một máu mà ra, nếu lấy da mà nấu thịt, có khác nào anh giết em, em hại anh đâu?

Thế mà người ở đời ít hay xét đến, miễng là hại em mà lợi anh, hay giết anh mà em đặng quờn cao chức trọng, là vui; chẳng kể cốt nhục chi tình, để lòng thương tiếc. Nọ như trong một giòng một giống, một chủng-tộc, một đồng-bào, như con một nhà, như người một mẹ, lẽ gì biết thương nhau cho lột, giúp nhau cho cùng; dìu-dắc nhau, binh-vực nhau cho tận tình mới phải; sao lại đánh đập nhau vì tiếng nói, tranh giành nhau vì chút lợi, ganh ghét nhau vì chút quyền, xô bồi nhau vì chút danh, quên rằng: xấu là xấu nem, xấu em tốt gì chị? Phàm trong một gia-quyến, cùng một nước-nhà, nếu anh em bất thuận, đồng bào ghét nhau, người ngoài dòm hành đặng rồi, chỉ cho khỏi chúng chen vào lần-lượt được.

Thí dụ như một chuồng dê kia, bấy lâu bầy dê êm thuận nhau, không một tiếng chi xích-mích. Ở ngoài thú dữ, như cọp, beo, thấy bầy dê mập béo, thèm muốn bắt mà ăn, nhưng thèm thì thèm, chớ nào dám chun vào chuồng làm hại. Một ít lâu, vì một miếng ăn giành nhau nhiều ít, mà sanh ra con này ghét bỏ con kia, con kia hiềm thù con nọ: trâu đen trâu trắng, đành chia dây thân ái, là tình đồng loại, làm cho, ở ngoài thú dữ dòm hành thấy rõ nội-tình, cọp thong thả đi vào bắt con này ăn rồi kế bắt luôn con khác. Bởi vì lòng hiềm thù nhau, ghét bỏ nhau, nên thú dữ vào bắt đồng loại của mình trối thây, ai lo phận nấy. Như thế, không biết mấy con dê sống thấy đồng loại của nó bị nhai thây, có đau lòng xót dạ hay chăng? Cũng như nồi da, bị người ta để thịt lên xào xáo, sấy da có đau lòng, thịt có xót dạ chăng nhỉ?

CÂU ĐỐ GIẢNG NGHĨA

Có một nàng con gái kia, khi trò-chuyện với tình-lang có lý một câu như vầy:

« *Dầu sau trời có lở đầu, tình riêng cũng phải ba trâu với chàng* ».

Xin mời chư quân-tử cơn rảnh giảng nghĩa cho vui. Bài giảng cứ gởi ngay cho bác-quản L. T. T. V. — Hạn trong một tuần lễ.

NHẠC THÀNH PHỐ

Ngày thứ năm, 10 JUIN 1926, sẽ có bọn nhạc Annam ra giúp vui cho bá tánh, tại đường Kinh lấp, tối đúng 8 giờ 45 cho tới 9 giờ 45.

Xem « Kỳ án tùng đàm » nơi trương thứ ba.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

François Sự

TIỆM BÁN ĐỒ TỐT CÓ DANH

BÁN RẺ CÓ TIẾNG

Chủ nhơn thành thật đáng tin cậy

1· Hột xoàn nước tốt tinh thần, bán giành mối giá rẻ hơn hết.
2· Hàng lụa lựa rút thứ tốt lạ.
3· Áo mưa chánh hiệu Parisienne.
4· Nón Mousseline thứ lông thiệt mướt.
5· Ô ăn trầu đỏ bộ bằng đồng đỏ, đồng bạch kiểu ngộ, giá rẻ lắm.
6· Dù kết ren khéo lắm.

Ai muốn mua thiệt tốt xứng đáng hãy đến tiệm *François Sự 76 Rue Vannier (chợ cũ Saigon).*

Khôi hài

Ba chầm thi

Giáp ghé nhà Ất nhằm lúc Ất không có ở nhà. Giáp hỏi vợ Ất, vợ Ất trả lời rằng Ất mới đi xóm. Giáp bèn đi tuốc vào nhà sau ma xin một gáo nước.

Giáp với Ất vẫn là bạn thiết nghĩa với nhau lắm, nên chẳng chút chi tị hềm. Vợ Ất nghe Giáp xin nước, bèn lấy gáo múc một gáo nước mà trao cho Giáp ngờ là Giáp đi nắng khát nước. Chẳng dè Giáp tiếp lấy gáo nước, rồi bước trái ra hè, trịt quần ra mà xối nước vào háng.

Vợ Ất liếc mắt thấy vậy thì nổi giận xung thiên mà ráng dằn lòng. Giáp xối nước rồi đem gáo vô tay nắm quần, tay trả gáo cho vợ Ất mà kiếu ra về.

Vợ Ất tức giận lắm vì anh em bạn của chồng mình khi thị mình như vậy. Kế Ất về, bước vào nhà, vợ Ất hơi giận chưa nguôi, đem việc tên Giáp vô lễ mà thuật lại cho Ất nghe rồi thêm rằng: Anh em bạn của mình tử tế quá, mình nhắc nhớ hoài, bây giờ tôi mới thấy cái tử tế quá là như vậy đó.

Ất cười hì hì, vuốt ve vợ rồi nói rằng: mẹ nó đừng có giận, khá g thông lý sự mà giận anh Giáp là người tử tế như vậy, rồi mích lòng ảnh đi sao! Vợ nghe nói chướng, ó lên. Ất nạt ngang rồi nói rằng: Ảnh mời tôi uống rượu mà giận cái gì kìa. Ảnh xin nước, nghĩa là thủy, thì ba chấm thì bằng chữ Dậu là chữ Tửu, có phải là ảnh mời tôi uống rượu hay không. Thôi, mẹ nó ở nhà, tôi đi uống rượu nghe!

N.

DĨA HÁT BỘ

Bổn hiệu mới có lại đủ thứ *dĩa hát bộ hát bằng kim sắt*. Bản rập cũng hay, nào là: hát nam, hát khách, nói lối, điệu, thán, v. v. Bản hát thiệt tốt, không mòn, giá 1$20 một dĩa. Mua sỉ có giá riêng. Gởi Mandat trước thì tiền gởi về bổn hiệu chịu. Còn gởi Contre remboursement thì tiền gởi và tiền hồi-ngân (retour d'argent) về người mua chịu.

Lại bổn hiệu mới xuất bản sách mới nhan đề: *« Phương châm cứu quốc »* giá 0$30 một cuốn. Mua sỉ có huê hồng nhiều.

Thơ và Mandat gởi cho:

PHẠM-VĂN-NGỌC

Directeur de la Maison CHIÊU-NAM-VIỆN

56 rue Viénot 56 Saigon.

Téléphone N· 565

Tàu chạy Lục-tỉnh

Chiếc BATTAMBANG chạy đi Pnompenh Kompongchnang, ngày thứ năm 10 Juin 21 giờ.

Chiếc J. RUEFF chạy đi Cambodge-Laos ngày thứ bảy 12 Juin, 21 giờ.

Chiếc NAMKY chạy đi Ouest ngày thứ sáu 11 Juin 21 giờ.

Chiếc NAMKY - KHMER chạy đi Cap-Baria, ngày Lundi, Mardi, Jeudi et Vendredi, à 8 heures, Samedi, à 12 heures.

Đông-pháp thời-sự

SAIGON

Vụ ăn-cướp kiêm-thời

Vụ ăn-cướp kiêm-thời, ăn-cướp mà đi xe-hơi, đánh phá tại An-hữu bữa nọ đây, nay do rõ lại thì hai tài-gia bị chúng cướp ấy là: 1· Lai-Gầm, chủ tiệm bán thịt-heo; 2· A-Nam, chủ tiệm bán hàng xén. Cả hai đều là Khách-trú.

Khách Lai-Gầm thì bị chúng nó cướp giựt hết một số bạc 1.300 đồng; còn A-nam thì vì sắm sửa trang vật cho con gái về nhà chồng, nên đồ đạc rất nhiều, bị chúng nó lấy các trang vật giá đáng 1.515 đồng, lại còn mất luôn 10 lượng vàng nữa.

Bọn ăn-cướp nầy vì quen, nên tài-gia khai rằng có biết mặt ba bợm. Quả-nhiên qua ngày sau làng bắt được ba bợm ta giải lên tòa. Nhưng cũng còn truy tầm thêm nữa, vì bọn ấy có đến 20 đứa.

Còn về cái xe-hơi « Fiat » của bọn cướp ấy đi, trước thì nói mướn của Trương-v-Tung, ở tại đàng mé-sông Cambodge (Cholon), song nay nghe rằng M. Tung có đến bót mà khai rõ-ràng rằng bữa ấy không có cho ai mướn xe cả, cái xe « Fiat » bữa đó cũng còn nằm tại nhà. Thế thì có lẽ nó mạo số sao đó chớ.

Nói vậy hay vậy, ông cò còn đang tra xét cho ra, coi xe ấy chính gốc là của ai.

∴

Xe-hơi đòi cỡi xe-máy

Trước hãng Garages Charner, bữa rồi đây, vừa khi tên Ng-v-Dinh, 17 tuổi, làm facteur sở Điện-tín, nhà ở Choquan, cỡi xe máy chạy đến tó; thình lình đâu lại gặp phải cái xe-hơi số C. 5756, do nơi một tên Annam cầm tay bánh, cũng rần rần chạy tới.

Chẳng dè, cái xe-hơi vừa chạy đến thấy cái xe-máy người ta cỡi chạy coi ngộ quá, bèn quên sức lực của mình, vùng quyết chạy lại đặng cỡi thử chơi; chẳng may vừa chạy đến va vào thì cả và xe-máy và người cỡi đều té nhào cả. Song cũng may là tuy té thì té vậy chớ không có sao; duy cái xe-máy bị hư hỏng chút ít. Vậy mà rồi tính sao đây? Hay là huề chăng? Lỗi tại đàng nào đó?

NGUYỄN-XÍCH-HỒNG

HỌC-ĐƯỜNG

Ngày bãi trường: *10 Juillet 1926.*
Ngày tựu trường: *3 Août 1926.*

Kỳ nhập học nầy, bổn trường sẽ nhận lãnh học trò năm đầu *(Học thi Tốt-nghiệp Annam)* **và học trò năm đầu** *(Học thi Tú-tài Tây).*

Có dạy chữ nho và chữ Hồng-mao. Những cha mẹ học trò muốn cho con học phải viết thơ trước xin để dành chỗ, và học trò phải có bằng cấp sơ học mới được vào lớp 1ère Année

Thợ sắt với thợ tiện.

Nguyen-van-Thanh, 26 tuổi, làm thợ-sắt, nhà ở tại đàng mé sông Belgique, chẳng rõ vừa rồi đây vì xích-mích nỗi nào mà cũng thợ-tiện tên là Bang-van-Si, cũng ở đàng ấy, cả hai áp nhau thi-võ. Thật ban đầu thấy ai cũng ngờ là mới học nghề võ của thầy nào đó nên thử tài chơi, chẳng dè sau rõ lại thì mới hay là đánh lộn.

Đoạn liền đó có lính chực sẵn, dẫn cả hai lên toà để nói sao với toà thì nói.

Thôi mà hai người! Thợ-sắt là đâu? còn thợ-tiện là đâu? Thì đi lại hai đàng cũng làm nghề sắt với nhau vậy chớ có chi rằng là. Đã vậy mà lại còn ở chung nhau một đàng, nghĩa là bà-con lối xóm nữa mà! Dường ấy, há không thẹn câu « bà con xa không bằng xóm láng giềng gần » sao ??

∴

Hai thằng nhỏ ăn cắp hàng Tàu

Hôm rồi, có hai thằng nhỏ: một thằng chừng 14 tuổi và một thằng chừng 16 tuổi, dắc nhau xuống chiếc tàu Lục-tỉnh đặng kiếm chác may đâu gặp có mấy cái thùng hàng của người ta chất để đó. Hai cậu bèn tò-mò lại thì thấy có một vài thùng hở miệng: đoạn thò tay vào lấy ra xem thì thấy búa bén quá. Ban đầu lấy một sau lấy hai, làm riết tới năm cái. Xong rồi lén bước lên đặng tìm người bán mắt bán rẻ chia nhau mà xài. Dè đâu mới lây quây đó kế bị lính đi đến hỏi hai cậu ta: « Vậy chớ dao búa ở đâu mà hai đứa bây xách kè-kè đó? » Hai cậu bé cứng họng, nói ú-ớ không ra tiếng. Lính thấy vậy cũng thương bèn nắm ốc cả hai lôi về bót rồi giải lên tòa. Đáng kiếp!

Sửa tủ của hãng

Lê-chánh-T...., 20 tuổi, làm ký-lục ở hãng S. I. C, nhà ở trong Binh-hoa-xa (Giadinh) đã rằng làm ký-lục chớ nào có phải thợ mộc thợ rèn gì, mà không biết ai bảo thầy ta sửa tủ. Làm thầy ta phải ép lòng sửa hết 59 đồng chín cắc.

Sửa rồi, hỏi ra thì không ai bảo; chỉ tại thầy ta tự muốn làm tài khôn đó thôi.

Nên chủ giận bèn bắt thầy giải lên tòa Ngộ!!

∴

Thợ-mộc ẵm của

MM. D... và F... đều là người lãnh công việc làm, nhà ở đàng Richaud số 160, mới rồi đây bị tên Nguyen-van-Tu, làm thợ-mộc cho sở của hai người, thừa cơ bèn đoạt hết một số bạc 152 đồng rồi ra đi mất.

Số bạc 152 đồng nầy đây vốn là bạc mượn trước đó. Cha chả! Nếu vậy thì chả ở tốt quá, thế mà sao chẳng biết mà thương, lại làm chi việc giả-man quá vậy?

PROVINCE DE GOCONG

Avis d'adjudication

Lieu, date et heure de l'adjudication: *Bureaux de l'Inspection de Gocong, le 22 Juin 1926, à 9 heures du matin.*

Objet: *Reconstruction de la Pagode « Miêu-Diên » au village de Thanh-phô. (Gocong)*

Importance approximative: 3.407$59

Cautionnements provisoire 55$00, définitif 110$00

Bureau où le dossier peut être consulté: *Bureau du Chef de Subdivision des Travaux Publics à Gocong et le Bureau du Gouvernement de la Cochinchine à Saigon.*

Gocong, le 25 Mai 1926.

L'Administrateur,

Signé: ILLISIBLE.

Cô nữ học-sanh bị đạo-chích

Cô Pham-thi-Ty, nữ-học-sanh trường nữ-học, cô cũng ăn ở luôn tại trường. Thế mà vừa rồi có bợm nào không rõ, lờn vào được, lấy hết một số bạc 60 đồng của cô rồi đi ra.

Mà tiền bạc cô để đâu đó? Mất ban đêm hay mất ban ngày? Tội nghiệp cho cô thì thôi không!

∴

Lại đoạt của nữa!

M. H..... nghiệp-chủ ở đàng Dariès; vừa rồi bị người giúp việc cho ông tên là Ng-van-Con, 38 tuổi, mượn trước của ông một số bạc 32 đồng rồi bỏ túi đi ra, không có một lời gì tỏ lại.

Ban đầu ông ngờ là đau bụng như c đều gì, nên ở trần lại đặng dưỡng bịnh; ngờ đâu cả hai ba ngày cũng vắng tanh, cũng không có tin-tức gì cho hay cả. Ông mới nhớ sực lại cái số bạc mình cho mượn trước đây; à há! Nếu vậy thì rõ-ràng nó trốn rồi, để dành ăn xài cho sướng.

Thôi, mất người đó thì tìm mướn người khác cho rồi. Còn việc đó còn có đó.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 10 Juin 1926.

GIÁ BẠC

	10-6		9-6	
Nhà-nước	8	75	18	75
Ngân hàng Đông-pháp	8	75	18	75
Société de Gérance de la Banque Ind. de Chine	18	75	18	76
Hongkong Shanghai	18	75	18	80
Chartered Bank	18	75	18	75

∴

MỄ CỐC

Giá lúa chở đến nhà máy Cholon bao lấy luôn giá 100 kilos.

Vinhlong	6$15 à 6$25
Gocong	6 40 à 6 50
Bai-xau	6 30 à 6 40
Bacliêu	6 40 à 6 50
Sadec	6 15 à 6 25
Cairang	6 25 à 6 35
Namvian Gạo trắng	6 00 à 6 10
Namvian Gạo đỏ	5 75 à 6 85
Giá thường	6 27 à 6 37

VẠN-HÒA

N° 88, Rue de Gocong — CHOLON

KÍNH CÁO:

Hiệu VẠN-HÒA nhuộm vải đen nhứt hạng tốt ở tại chợ CHOLON.

Vải để nhãn « Con cá Kim-Ngư xanh » thì đã có tiếng trong Lục-Tỉnh hơn ba mươi năm nay ai ai cũng đều rõ biết.

Vải nhuộm đen dùng chẳng hề khi nào trổ, phai màu, mà lại chắc, chẳng hề bở như các thứ vải nơi tiệm khác.

Bổn-hiệu có chế ra tám thứ vải đen đều để nhãn hiệu: VẠN-HÒA, VẠN-XUÂN-LONG, NHƠN-HÒA và HIỆP-MẬU.

Bởi bổn-hiệu nhuộm tốt, nên cũng có kẻ gian nhơn dùng diệp mà làm theo thức kiểu của bổn-hiệu, đặng mà thủ lợi và cho chư quí khách mua lầm, tưởng là vải của bổn-hiệu: Vì vậy bổn-hiệu xin chỉ rõ cho chư quí khách có mua vải của bổn-hiệu thì phải nhìn cho kỹ cái Hiệu vải, cái hình chủ nhơn của bổn-hiệu, thì mới khỏi lầm kẻ gian trá.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có cầu chứng tại tòa thương-mãi Saigon là:

1· 3 con cá Kim-Ngư 3 màu.
2· 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
3· 1 con cá Kim-Ngư xanh.
4· Vạn-Hòa con gà trống.
5· Vạn-xuân-Long xe lửa.
6· Vạn-Hòa chiếc tàu.
7. Vạn-xuân-Long bươm bướm.
8· Hiệp-Mậu con ngựa đua.

Téléphone 702

VẠN-HÒA KÍNH KHẢI.

Tàu đi các nước

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc ARTAGNAN sẽ chạy đi Pháp-quốc, lối ngày 14 Juin.

Chiếc ANDRÉ-LEBON sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn lối ngày 19 Juin.

Chiếc ANGKOR sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 28 Juin.

Chiếc MERLIN sẽ chạy đi Singapore lối ngày 21 Juin.

Chiếc CAP SAINT-JACQUES sẽ chạy đi Annam và Tonkin lối ngày 15 Juin.

Chiếc COMPIÈGNE sẽ chạy đi Pháp-quốc lối ngày 20 Juin.

Chiếc PAUL BEAU sẽ chạy đi Xiêm ngày 11 Juin, lúc 12 giờ rưỡi trưa.

∴

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc CAP SAINT JACQUES ở Singapore khởi chạy hôm ngày 8 Juin, sẽ đến Saigon ngày 11 Juin lúc 6 giờ sáng.

Chiếc ARTAGNAN ở Trung-quốc và Nhựt bổn sẽ đến Saigon, ngày 11 Juin, lúc 1 giờ trưa.

Chiếc ANDRÉ-LEBON ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon ngày 17 Juin.

Chiếc COMPIÈGNE ở Tonkin và Annam sẽ đến Saigon lối ngày 18 Juin.

Chiếc ANGKOR ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ đến Saigon lối ngày 28 Juin.

Chiếc CLAUDE-CHAPPE ở Tonkin và Annam sẽ đến Saigon ngày 13 Juin.

Chiếc MERLIN ở Singapore sẽ đến Saigon ngày 13 Juin.

Chiếc DUPLEIX ở Tonkin và Annam sẽ đến Saigon ngày 14 Juin.

MUỐN MƯỚN NHÀ

Có người muốn mướn năm hoặc tháng một cái nhà ngói kiểu Annam, có vườn-tược nhỏ-nhỏ, hoặc có đất trống chung-quanh và có rào giậu, ở lối chung quanh gần châu-thành Saigon.

Vậy như ai có nhà muốn cho mướn, xin hãy đến tại báo-quán L. T. T. V. đây mà thương nghị.

Chỉ xuất ra 20 QUAN mà trúng được

500.000 quan

HÃY MUA

MỘT CỔ-PHẦN PANAMA A LOTS

Trả trước 20 quan rồi kế đó trong 18 tháng trả mỗi tháng 30 quan, chiếu theo luật định (mỗi ngày chỉ để giành vài xu mà có ngày đặng làm giàu). Khi trả tiền kỳ đầu thì quí vị sẽ tiếp đặng một số vé. Số vé ấy chỉ một mình quí vị làm chủ mà thôi. Mỗi lần xổ số quí vị đều đặng dự dưới danh như quí vị đã trả bạc một trọn một cổ phần rồi vậy. Trong số cổ-phần đặng lãnh trọn phần tiền trúng vậy. Mỗi cái BON PANAMA đều phải trúng một lot từ 500 000 quan đến 1.000 quan, hoặc hết thảm nữa lại 400 quan.

Cũng như cho vay, nhưng vừa đặng chắc lại vừa đặng lợi

CÓ ĐẾN 200 000.000 QUAN CHO TRÚNG

SAU MỖI KỲ XỔ, SẼ GỞI CHO KHÔNG QUÍ VỊ MỘT CÁI GIẤY XỔ SỐ TRÚNG

MỘT NĂM XỔ BỐN KỲ

NGÀY 15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT VÀ 15 NOVEMBRE

Muốn dự vào cuộc xổ thì hãy gởi 20 quan tiền tây cho

***Banque de Crédit Colonial*, Rue Paradis MARSEILLE (France)**

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

PHARMACIE ASIATIQUE

[illegible] — Rue de Canton 38. — Cholon

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG **NHÃN-DƯỢC-TÁN**

Thuốc tán nầy để chuyên trị các thứ bịnh nhăm con mắt, phát đỏ phát sưng, nhát đèn, sợ sáng, cho đến có mây có cườm cùng các thứ bịnh về phong-nhiệt, sanh ghèn, chảy nước mắt, hoặc ngứa hoặc đau, tìm vật gì cũng không tỏ rõ, bịnh nầy phần nhiều thuốc về cang kinh hỏa-độc, cũng phong nhiệt ngoại xâm, mà gây nên vậy; và các chứng bịnh con mắt, mà bị rát bụi bay vào, hoặc bị đánh bị tuông mà sưng, cùng nhứt thiết người già cả suy yếu, mà sanh bịnh con mắt, dùng đến thuốc nầy thấy hiệu nghiệm như thần.

CÁCH DÙNG: Hòa vào một ít với nước cho chín hay là sữa người, rồi lấy cộng tiêm bức chấm mà điểm vào con mắt, mỗi ngày bốn năm lần.

Giá mỗi ve là .... 0$10

Feuilleton n° 262 — *Du Juin 10 1926*

TIỀN CĂN BÁO HẬU

CUỐN NHÌ

V

ĂN TRA NGHĨA ĐỀN

Quán rượu ở cầu sông Ga (Gard)

Đạo-nhân. — Trong thế ông quán có lòng ái-truất vì thiếu-niên ấy lắm chăng?

Cao-thơ-Uất. — Thật vậy! Thật bụng lão không thương ai bằng thương Yết-môn; lão thương nó lắm, dầu rằng có khi lão cũng có chắc quấy, thấy nó đặng hạnh phước mà sanh dạ ghét ghen; cho hay sự ghét ghen ganh gổ ấy như gió thổi qua, sanh rồi mất rồi, nội trong giây phút; nhưng mà lão cũng nhìn biết rằng lão quấy, cho nên mỗi khi nhớ tới, lương-tâm của lão hằng trách móc lão hoài. Ấy là lão tri quá tắc cải đó. Bởi vậy từ đấy về sau, lão có lòng thương tiếc Yết-môn hết sức; thương tiếc cho đến đổi nhiều khi lão than thân trách phận vô doan xấu phước của chàng. Ấy là lòng thật khai ngay, có sao nói vậy, chớ chẳng phải nay thấy thầy đến cửa hỏi thăm mà kiếm chuyện nói dua!»

Nói tới đây Cao-thơ-Uất hàm thinh ngồi như đợi Đạo-nhân hỏi tới; còn Đạo-nhân nghe Cao-thơ-Uất nói mấy lời chan-chứa, phút phát động niềm, miệng khó mở lời, rên Đạo-nhân cũng ngồi đánh chữ hàm thinh, trơ mắt ngó ông quán mà liếc xem diện mạo. Cao thơ-Uất thấy vậy sợ để lâu nguội lạnh, mới chíp hỏi Đạo-nhân:

« Thế thì thầy cũng có biết tên thiếu-niên ấy chớ?

Đạo-nhân. — Sao lại không biết! Thì trong lúc ngặt nó dọn mình ăn năng trở lại, chính mình tôi đến bên giường mà xức dầu và làm đủ các phép Bí-Tích cho nó chớ ai.»

Nghe Yết-Môn chết rồi, mà lại chết trong ngục và chết cách thảm khổ như thế, thì Cao-thơ-Uất cảm động niềm không cầm giọt lệ; nên khi mở miệng hỏi thăm coi Yết-Môn mắc phải bịnh gì, nên nỗi bỏ xương nơi ngục thất, thì Cao-thơ Uất, vì dạ xót xa, miệng ra ngập ngừng, tiếng nghe như khóc. Song Cao-thơ-Uất cũng gượng mà gắng hỏi:

« Thưa thầy, chẳng hay Yết-Môn đau bịnh gì, đến đổi bỏ mình trong ngục, vậy thầy?

Đạo-nhân. — Đau bịnh gì! Cần gì phải hỏi đau bịnh gì! Một người trai tráng tuổi mới ba-mươi, mà phải cởi xương nơi ngục-thất, thì có mắc bịnh gì khác hơn là cái khổ bịnh tro g chốn thiên-lao, từ xưa chôn hào-kiệt đã biết bao, nay cũng lắm mặt anh hùng không đau mà bỏ mạng!»

Cao-thơ-Uất nghe tới đây, tráng đượm mồ-hôi, xem ra vẻ trong lòng sầu, ngoài mặt ủ; bèn cầm khăn lau giọt mà thở ra. Đạo-nhân lại tiếp:

« Thoản lại cái chết của Yết-Môn [illegible] không lạ gì; đều lạ hơn hết là Yết-Môn bị bắt đày ra chốn Thiên-lao đã lâu rồi, cớ sao lúc ngặt mình, tôi đến mà xức dầu cho nó, khi tôi đưa tượng-ảnh Đức Chúa Giê-Giu bị đóng đinh trên cây Thánh-giá cho nó hun hai bàn chơn Chúa sau khi ăn năng tội, thì nó lại than trối cùng tôi, lấy tên Chúa mà thề quyết rằng, đến giờ ấy là giờ nó còn một tấc hơi mà dứt, nó cũng chưa biết đặng nó phạm tội gì nên nỗi chôn mình trong chốn Thiên-lao; nghĩ thật cũng lạ dường, tới nay tôi xét chưa ra, hiểu không đặng lẽ!

(Sẽ tiếp)

RƯỢU PIPPERMINT

ĐÒI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy uống mát khan tiếng và tiêu. Làm hàng đường tin anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm. Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

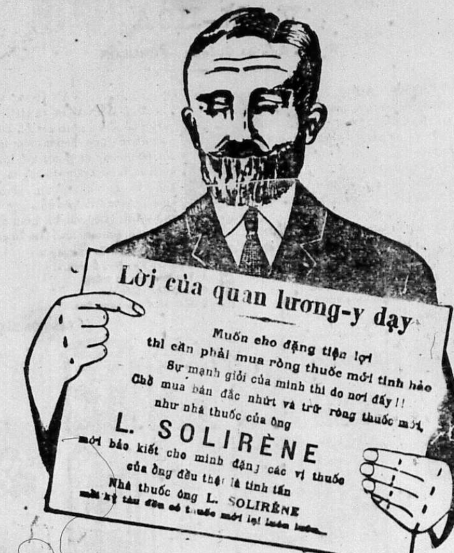

Nội Đông-Pháp nầy có một mình
nhà thuốc nầy bán rẻ hơn hết
Quí khách ở Lục-châu gởi thơ mua, hoặc nhiều hay ít ít, không có tính đổ

XE HƠI

CITROEN

Kể cho đến ngày 31 Mai 1926, thì hiện nay có đến 1.091 cái xe hơi **CITROEN** *chạy cùng rồi.*

Xin hãy đọc kỹ cái số nầy thì hiểu :

208 cái xe hơi CITROEN của hãng Auto-Hall

Bán từ 1er Janvier tới 31 Mai 1926. Đó cũng là nhờ bởi thứ xe **CITROEN** *tốt nhứt nên được thiên hạ dùng nhiều.*

Có xe CITROEN 10 ngựa thứ mới toàn bằng thép *1926, chính đốn lại hẳn hòi lắm : cặp nhiếp trước thì làm nguyên một cái, có thắng ngừng đủ bốn bánh, hai thùng đựng đồ phụ tùng, đồng hồ chỉ số, đồng hồ đi 8 ngày, hai cái kèn « hụ », đồ chùi kiến, đồ phụ tùng v. v...*

Mỗi tháng đều có tàu chở tới

Ai muốn cần dùng xin hãy đến tại hãng **Auto-Hall** *thương nghị.*

AUTO-HALL
Saigon — Pnompenh

PACHOD Frères & Cie Lyon

Tác người càng cao thì mặt người càng hư, thịt dùn, da nhiều, sắc diện khô-khan, suy kém, mất cả tinh-thần của trẻ mày xanh.

Dùng CRÈME hiệu SIMON

CRÈME SIMON
PARIS

vẫn giữ da mặt được thẳng tốt, diệu-mềm, im-mướt.

Tuổi tuy già chớ sắc mặt giữ đủ tinh-thần của kẻ tuổi xuân.

Thoa vào nắng đã chẳng ăn mà nọc độc của các con vi-trùng chi cũng đều phải tan mất.

PHẤN VÀ XÀ-BÔNG HIỆU : SIMON.

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH »
ở tại Cầu-kho, đường mé sông — (Saigon)

Tại nhà nầy có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây :

Satin (tố Tây), trắng và đủ màu; gởi nhuộm bên Pháp-quốc, nên màu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai không trổ 4$00 một thước tây.

Lục-soan láng-chầu, trắng, từ 3$60 tới 5$20 một thước tây.

Lụa-quyến trắng, canh chỉ thiệt mịnh; từ 2$00 tới 2$80 một thước tây.

Lãnh thượng hảng, thiệt trắng, dệt ròng bằng tơ Thượng-hải, bề khổ rộng 0m66. — Giá 5$20 một quần.

Lãnh đen (ha láng đen huyền, không trổ không đổ lông), khổ Bắc-thảo 6$00 một quần.

Lãnh đen (ha láng đen huyền, không trổ không đổ lông) khổ trung 5$50 một quần.

Các món hàng kể trên đây, đều dệt bằng tơ lụa, và có nhiều thứ, dệt toàn bằng tơ Thượng-hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, dệt rất kỹ cang, đặng có hàng tốt mà bán cho đồng-bang ta dùng, mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là : tiện nghĩa nhì hậu lợi.

Vì muốn trí danh trong lục châu, nên bổn-hiệu kính lời cho chư quí khách hay; nếu ai muốn mua bất cầu là nhiều ít, xin viết thơ cho hãng tôi, thì hãng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tốt xấu thế nào, thì mới tin chắc lời rao nầy không phải là lời chuốt ngọt.

Nhà dệt LÊ-PHÁT-VĨNH.
Cầu-kho — Saigon.
Kính cáo.

ÊM, BỚT NHỨC BỊNH TỨC THÌ
nhờ xức thuốc

POMMADE ROYER

Có bán tại
Tiệm thuốc DUPUY, 225, đường St Martin. Paris

Các thứ dầu hôi của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles thứ nào cũng tốt. Thứ dầu hôi Con Cá (Le Pétrole Poisson) của hãng nầy cũng là dầu có tiếng trong toàn-cầu. Giá đã rẻ mà thắp lại được. Liệt-vị hãy dùng thử mà coi thì chắc sẽ vừa ý.

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles đều có bán thứ dầu hôi nầy

KỲ ÁN TÙNG ĐÀM

Vì một cái nhà mà giết mấy mạng người

(Tiếp theo)

Bà-cô bèn tỏ thiệt rằng : « Gia sản ông bà của ta để lại, hầm vàng nầy, hầm bạc nọ không biết bao nhiêu; bấy lâu ta còn coi giữ, chưa tỏ mối ra, nên có của trong nhà mà gia-quyến chẳng ai biết được. Rủi vì ta lỡ chưn trái bước mà nhà cửa đã bán cả rồi; chắc là của ấy cũng mất đi thôi, biết làm sao mà lấy lại. » Họ Mả và gia nhơn nghe nói đều chắt lưỡi than rằng « châu ôi của sẵn đó mà chúng ta không biết mà xài, thật là : nằm trên đống vàng mà nhịn đói. Nghĩ của mình mà bỏ đi cũng uổng, chúng ta phải tính làm sao? » Bạn gia-nhơn có một người bày kế rằng : « Vậy thì bây giờ làm một lá đơn trình với Quan-Chánh-phủ là quan địa-phương của ta, xin quan phán xét về chỗ đó mà lấy của lại cho, thời số của đặng bao nhiêu phải nhường cho quan phân nửa. Kế ấy họa may được chăng! » Họ Mả nghe nói mừng rằng : « Kế ấy hay lắm ! » Tức thời đem bút giấy mà làm một lá đơn như sau đây :

« Bẩm lạy quan lớn,

« Tôi là họ Mả, làm chức hương-« thân, xướng xuất thôn dân, tại làng « An-lạc. Hồi trước mẹ cha sớm thác, « mồ-côi tuổi mới nên ba; nào là « việc cửa việc nhà, nhờ có bà-cô lo « liệu. Tôi khôn lớn sợ bề túng thiếu, « sự làm ăn hai chữ kiệm cần, tính « rằng thân tự lập thân, nào biết của « ông bà để lại. Rày gặp buổi quốc « gia bần cải, cuộc bình dao nào « động hương lân; Bà-cô tôi bất đi h « tâm thần, bỏ nhà kiếm đường chạy « trốn. Trong gia đình nhiều bề lộn « xộn, phải mang câu tọa thực sơn « băng; vì sự nghèo khó nói cần « răng, nên đem nhà bán cho thuyền-« hộ. Bây giờ cô tôi phản bộ, thấy « bán nhà mới trở mối ra; rằng : « bấy lâu của để trong nhà, không biết « mấy hầm vàng hầm bạc. Nay cửa « nhà về tay kẻ khác, thời của mình « chắc cũng không còn, tôi nghe rồi « ruột dạ héo don, không biết tính « làm sao được. Nên cúi đầu nhờ quan « làm phước, họa may chi Hiệp-phố « hoàn châu. Ơn tái sanh chẳng dám « quên đâu, số của ấy xin nhường « phân nửa. Ngu dân bên dại, nhờ « lượng quan trên »

Nay bẩm,
MÃ-THỊ cúc cung.

Họ Mả làm đơn rồi lật đật máng áo ra đi; vừa bước tới công môn thì gặp một vị ủy-viên là liêu thuộc về Quan Chánh-phủ. Ủy-viên biết họ Mả có sự kiện thưa chi đó, khiến đem đơn ra xem. Ủy-viên xem đơn rồi, bèn giấu đơn trong túi áo mà bày kế cho họ Mả rằng : « Công chuyện của chú đây, không cần kiện thưa chi hết; chú về nhà mà đòn huyền rằng : Quan Mản-thanh gần kéo tới đây, có công-văn mật báo về phủ. Hễ thuyền-hộ nghe làm vậy, chắc nó bỏ nhà mà đi. Khi đó, chú tới nhà thuyền-hộ mà đào vàng bạc của chú lên, nào có ai ngăn trở. » Họ Mả nghe nói tưởng là ủy-viên bày sự khôn cho mình, tức thời lui gót về nhà, cứ như lời của ủy-viên mà nói (đồn huyền). Trong làng xóm nghe đồn như thế, kẻ chạy đầu nầy, người chạy đầu nọ, đến mách bảo với nhau; thuyền-hộ nghe cũng thất kinh, quả nhiên bỏ nhà đồ mà đem vợ con đi trốn.

Ủy-viên nghe tin thuyền-hộ đã đi rồi, lén khiến một đội-quân tới bắt họ Mả mà nói : « Chú vô cớ đồn sự huyền hoặc, đặng cho náo động quân dân, cái tội của chú đáng trảm quyết. » Họ Mả nghe nói mất hồn, chưa kịp ú ở than chi hết; bỗng nghe quân sĩ hô lớn một tiếng, thì đầu của họ Mả đã rơi xuống đất rồi. Thương ôi! Họ Mả mang sự hàm oan là bởi ủy-viên trở mặt làm trái đặng lấy mấy hầm vàng hầm bạc của họ Mả đi! Sách có câu : « Nhơn tâm độc tợ xà » thật có như vậy.

TRẦN-TRỌNG-HẠP.

(Mai tiếp).

COMPTOIR GÉNÉRAL PARISIEN
70 Rue du Temple PARIS

TIỆM BÁN HÀNG XÉN ĐỒ VẬT DỤNG LÀM TẠI PARIS
CÁC MÓN HÀNG DA
ĐỒ ĐỂ BẦU
ĐỦ THỨ ĐỒ CHƠI

SÁCH

« Thời-Sự Cẩm-Nang »

IN RỒI

Thường mỗi năm bổn hiệu đều có xuất bản một cuốn « Thời-Sự Cẩm-Nang ». Trong đấy có in đủ các ty, các sở, tên họ viên quan nhà-nước và các lời nghị cần ích cho hương-chức làng dùng mà làm việc quan. Lại có vài quyển tiểu-thuyết rất hay để hiến chư quí vị xem chơi giải muộn trong lúc rồi việc.

Cuốn năm nay 1926 (Bính-Dần) đã xuất bản rồi. Vậy quí vị muốn mua xin gởi thơ và mandat cho :

M. NGUYỄN-VĂN-CỦA
18. — Rue Lucien Mossard Saigon

Giá bán mỗi cuốn là .... 3$00
Phụ thêm tiền gởi .... 0$10

Dầu hôi Mỏ neo

Liệt vị hãy mua thứ dầu hôi hiệu : Mỏ Neo (Le Pétrole Ancre) của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles mà dùng. Dầu nầy thắp ít hao, đã sáng suốt mà không có khói. Thiệt là thứ dầu tốt nhứt hạng trong Hoàng-cầu.

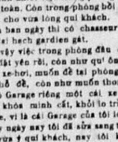

Trong Lục-châu các tiệm thay mặt cho hãng
Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles
đều có bán thứ dầu hôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm điều chi, xin viết thơ cho hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường d'Adran, số 4. Ông chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

Quảng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng-bang đặng rõ : Lục-Tỉnh-Khách-Lầu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Nghiêm nay đã sang cho tôi là M. Nguyễn-minh-Ngọc dit Chín-Tửng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tinh khiết việc trong phòng đâu đó đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều dễ sai khiến cho vừa lòng quí khách.

Còn ban ngày thì có chasseur gát, ban đêm lại hạch gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng đâu đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe-hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để, còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái, xe một cản, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi có y như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong lục-châu có lòng giúp cho đồng-bang đặng mau tấn tới thì tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC-TỈNH-KHÁCH-LẦU
Rue d'Espagne, Saigon

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm sau đây người Annam mà nhứt là mấy tay mới thể thao trước khi tập diễn những miếng quờn mét nhọc họ hay dùng thứ rượu chác hiệu **« PREIGNAC »**.

Thứ rượu nầy mùi vị điều dàng dễ uống mà chất rượu lại hiền lành cho bổ khoẻ giăng gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiệt là một thứ rượu đủ hữu ích cho mấy nhà luyện tập thể thao.

Bán sỉ và bán lẻ tại hãng BOILANDRY, 17, place du Théâtre Saigo. Và thứ chai sẵn và có thứ trong thùng cầu nguyện.

CÁCH LÀM THIỆT HAY

Muốn ở nhà làm một lít rượu bổ, nhằm chẳng chi khó. Lại đằng tiệm thuốc mua một chai **Quintonine** *đem về hòa trong một lít rượu chác. Liền đó, qui-vị sẽ có một thứ rượu bổ, uống vào bổ khí huyết, bổ gân cốt, chẳng thứ nào bằng. Vì* **Quintonine** *có chất Quinquina, Kola, Coca, Gentiane và Glycérophosphate de chaux. Nó hay gấp năm chất cốt Quinquina, mùi lại thêm thơm diệu.*

Giá mỗi chai.. 0$50

Có trữ bán tại Pharmacie Solirène, Saigon.

Grand Cinema du Centre

105. — Rue de Paris
CHOLON

堤岸中央影戲院

Có bán và cho mướn phiếm ảnh Tây, Tàu đủ thứ

CÓ TRỮ NHIỀU BÓNG TUỒNG
hay tuyệt-diệu

Ai muốn mua hay là mướn để hát lại xin mời đến thương nghị.

Sẽ tính giá rẻ

NẢ LẢY

Đã có nhiều chỗ gởi thơ khen nả lảy là có ích lắm. Nhà có tiền ở vườn nhờ nó mà ăn trộm không dám léo hánh, lại nhiều chỗ có khoe rằng có bắn ăn cướp trong thương phải bườm. Ghe buôn ban đêm có nả thì bối phải lánh xa. Bổn-hiệu bây giờ có bán một thứ nả có mấy có dưới như súng, bắn ra và đi xa lắm — 3$50 một cây — tiền gởi riêng tùy xa gần.

BÙI-QUANG-NHO. Pestr

SÁCH MUA VUI

Mới xuất bản lần thứ nhì cuốn sách « Contes et légendes du pays d'Annam » bằng tiếng Langsa của ông Đốc-phủ Phát. Ai có đọc cuốn sách nầy rồi cũng biết giá trị nó thế nào? Tích xưa nhắc lại, chuyện trước dẫn ra cách hành-văn của tác-giả rất rõ ràng dễ hiểu, chắc ai đọc tới cũng đều lấy làm thích. Truyện tích xưa rất thâm trầm mà nếu chẳng có người tìm kiếm ươm lặt thì lại càng ngày càng lu lờ, lùng tùng trong óc trí của các bậc lão thành vùi theo xuống lổ, chẳng uổng lắm ru? Ía ra lần nầy có sửa rất nhiều lại còn thêm ít chuyện rất vui.

Giá mỗi cuốn .... 1$20

Có trữ bán tại Imprimerie de l'Union, 13 Rue Lucien-Mossard. — Saigon.

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

Bán tại Imprimerie de l'Union, 187, Rue Catinat - Saigon

Sĩ-Hữu Bá Hạnh dạy phong-hóa lễ nghi cho con trai, mỗi cuốn .... 0$50

Ấu-Viên Tất Độc, dạy phong-hóa lễ nghi cho con gái, mỗi cuốn 1.00

Hai quyển sách nầy của ông Trần-phong-Sắc soạn ra đã được Hội-đồng khảo duyệt nhận dụng. Sự hữu ích của hai quyển sách nầy chẳng cần phải nói ra, chỉ xin trích trong mỗi cuốn ra đây, một đoạn tựa của soạn giả :

Sĩ-Hữu Bá Hạnh

....

In đôi quyển để dạy trai rất đã,
Mua ít tiền mà cho trẻ đặng nên.
Vệ sanh 31 cách, giữ nền,
Xử thế 100 bài, sửa nết.

....

∴

Ấu-Viên Tất Độc

....

Trước dạy vệ sanh làm gốc,
Sau khuyên xử thế vô lòng.
Dạy qua xuất giá, ở bên chồng,
Trọn nết đủ đời đều trọn.

....

MỚI XUẤT BẢN

Sách :

Mẹo Annam (Abrégé de Grammaire Annamite) par P. Ký . 1$60
Tứ thơ (tome I) par P. Ký . . 1 00

∴

Tiểu thuyết :

Chuyện lạ thường (trinh thám tiểu thuyết) par Trương-quang-Tiền 0 25
Cũng vì tình (tiểu thuyết tập) dịch giả : Mlle Lê-thị-Tuyết. 0 50

Bán tại nhà in Union, 187 Rue Catinat Saigon.

ĐÈN *khí và đồ phụ tùng đèn khí măn-sông hiệu « WIZARD » dầu lửa, dùng theo các kiểu*

Bán sỉ và bán lẻ tại cửa hàng TRẦN-QUANG-NGHIÊM.
101 Rue d'Espagne Saigon.

THUỐC DIỀU HIỆU:

« HỘT XOÀN »

(Kim-cang ngọc)

Thuốc điếu hiệu « HỘT XOÀN », chế tạo tại một hãng lớn ở tại xứ Alger, tên là hãng *Melia huynh đệ*. Hãng nầy đã đặt danh trong cả hoàng-cầu, ai ai cũng đều biết.

Thiệt là lựa ròng thuốc tốt nhứt hạng mà làm thứ thuốc điếu nầy, nên mùi nó đã thơm tho mà lại nhẹ khói.

Ít có nhựa độc, lại không khô cổ, để lâu không sâu mọt, không phai mùi, nên chư qui khách ưa dùng thứ thuốc nầy lắm; tuy là hãng L.U.C.I.A. mới đem lại, trử bán bên Nam-kỳ chẳng bao lâu, mà người người đều biết danh là thuốc tốt.

☛ Lấy tên « HỘT XOÀN » mà đặt hiệu thuốc điếu nầy đây, là vì hột xoàn giúp phước cho người đeo. Vậy cũng cầu chúc cho chư qui-khách thường dùng thuốc nầy, được sự may sự phước.

☛ Trử bán tại hãng L. U. C. I. A. Saigon, đường kinh lấp, môn bài số 84 và trong các tiệm chập phố lớn nhà hàng ở Saigon và các xứ trong cõi Đông-pháp.

PHÒNG TRỒNG RĂNG

VINCENZI

Quan Tân-sĩ Lương-y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số nhà 22 đường Lagrandière

Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và tiếp chỗ kẻ bịnh

NHÀ IN và NHÀ BÁN SÁCH

NGUYỄN-VĂN-CỦA

Trước khi ở tại đường Catinat, nay dọn về ở tại đường

Lucien Mossard, № 13

CÓ BÁN

Các thứ sách của Langsa và Quốc-ngữ. Các thứ Thơ, Tuồng và Truyện. Đủ đồ thường dùng trong các nhà việc. Vẽ mà đủ các thứ Sổ, Sách, các thứ Thiếp. Và làm Con dấu bằng cao-su và đồng. Tráng hoa bằng cảnh và cườm. (Couronnes Mortuaires). Đủ các thứ Khuê bài danh dự.

(Giá bán rất rẻ hơn các nơi)

NƯỚC SUỐI TỰ-NHIÊN LẤY TẠI MẠCH

Mạc suối của nhà nước langsa

VICHY CELESTINS

có chiếc ra nguyên chai, nửa chai và chai nhỏ.

Nhứt ăn cơm cốt, bịnh hay mắc dái, đau mình nhứt gân, dái có cát, đau lắc-leó, uống nước nầy mạnh liền.

VICHY GRANDE-GRILLE Nước hiệu nầy uống trừ các bịnh chứng trong gan mật.

VICHY HOPITAL Nước nầy thì để uống cho ti-vị hoà lạc luôn luôn.

COI CHỪNG LẦM ĐỒ GIẢ MẠO, BẮT CHƯỚC.

TÍNH NÓI XẤU

(la médisance)

Nói xấu là một nết dỡ, đầu viên lấy lẽ gì cũng không thể nào mà dung thứ cho được; đã thế, mà lại chính tại nết dở ấy, mình vốn cố tìm cách hể để giấu giếm đi, làm cho mình cũng không biết được.

Lưỡi người hay nói xấu, như một ngọn lửa bốc lên, hễ đụng vào đâu, thì cháy đến đấy, từ thóc gạo cho bị rơm ra, từ vật thường dùng cho đến đồ trân trọng, động đến vào đâu ấy sanh ra tàn hại, sầu muộn; ở xuyên sâu xuống tận lòng trái đất là hầm riết vào những vật kín đáo ẩn ngần; nó khiến cho những vật ta vẫn lấy làm rất qui, rất đẹp, mà thân ngày ra tro tàn, đó hầu; nó làm cho những vẻ không tiền hóa được, cũng phải đến ở lọ đen; nó là, biết các lẽ cho vui vẻ, có khi nó lại làm cho đẹp đẽ, ẩn sau nó mới làm hại.

Có một thứ người nói xấu, vì cái tính nói xấu, mà chính mình lại hay nói xấu, bọ cố ý lém lem lưỡi; hễ ấy người đồng loại, đồng ty, mà lại còn khoe mình là biết phải chẳng, biết giữ gìn nhơn nghĩa, khác nào mũi tên bắn vào tim gan người ta; hễ ấy vì mũi tên ấy cực bông, cực thọn cho nên không trống thấy vì thương.

Tính nói xấu gồm tất cả những sự bất nhơn, bất nghĩa; nó là lắm lòng ghen ghét, hèn hạ, thấy người ta có tài giỏi, hoặc gặp vận hay, thì không bằng, mà kiếm chuyện bài bác người ta, và tìm cách làm cho mờ tối nhân ánh rực rỡ của người lên mất mình đi; nó là lắm lòng oán gián thâm kín đem sự chưa cay giấu gềm trong bụng mà rải rác ra lời nói; nó là sự giả trá, hèn mạt, khen trước mặt, mà chê sau lưng, nó là rất tính nông nổi đáng xấu hổ, không biết đến mình lấy mình, không biết giữ gìn lời nói; thường khi bỏ cả tài sản, bỏ cả những sự an lạc của mình, chỉ vì thiên nghĩ mà chê bai cho vui chuyện; nó là lắm lòng mọi-rợ mà điềm tính, làm cho thiệt hại một người vô tội mà; nó là một sự bất công, cướp mất những thứ yêu qui nhứt của người ta.

Tính nói xấu là một cái bịnh đáng lo sợ, nó làm cho loạn xã-hội, cho cái tình bạn bè thân thiết đến đều cũng hóa xa cách; nó là cán nguyên cho đầu thì ở đây sinh ra rối loạn, hỗn độn, nó đến đâu thì đấy mất cả yên ổn, mất cả yêm điềm, rối cả lẽ phép.

Nó hình như một cái suối đầy những nọc độc, cái gì ở đấy chảy ra, cũng hóa ra độc, mà cũng lấy độc đến cả các vật ở gần. Đến như những lời khen ngợi cũng độc, khi chúc tụng cũng qui quái, khi lặng yên cũng gian ác; bộ dạng đi đứng, mắt nhìn, cái gì cũng chứa nọc độc, lại tùy cách mà độ độc ra.

NGUYỄN-VĂN-LUẬN, dịch nôm.

HÃY COI CHỪNG!

Hãy coi chừng đồng đồ làm đồ giả mạo mà khi qui vị hồi mua, một chai **Quintonine**. *Đương thêm mua mấy hiệu nhái giống, nói cho đáng vị* **Quintonine** *mà thôi. Chỉ có một mình vị* **Quintonine** *làm thành ra một thứ rượu bổ vô hàng mà thôi. Bổng thơm điều. Vị* **Quintonine** *thơ ngọt chất-cất Quinquina mà vẫn hay hơn nhiều, uống khai-vị chẳng thứ nào bằng.*

Giá chỉ có 5 cắt một chai mà thôi.

Có trử bán tại Pharmacie Solirène. Saigon.

HÃNG ĐẠI-ÍCH

ĐẠI ÍCH *mới lại nhiều xe lắm, đã các thứ màu bàn rất rẻ, xin chư qui vị đến gót ngọc tới tại tiệm coi cho biết từng ý chọn lựa; xe chế theo kiểu kim thời, giáng xe coi rất ngỏ, chắc-chắn bảo kiết không gãy. Trước kia bổn hiệu thường thấy chư qui vị bình nhẫm hiệu xe* Malbrough *rất chắc-chắn, nhẹ nhàn, nhưng nước kẻn màu sét, nay mới sửa lại nước xi-kẻn hai lần (double nikelaje) không bao giờ sét đặng. Chư qui vị nào chiếu cố mua xe hiệu* Malbrough *xài thì sẽ được vui lòng lắm.*

Bổn-hiệu có trử bán các hiệu xe có danh tiếng bên Pháp-quốc như xe hiệu **Automotion, Olympique, R. F. D.** *và xe hiệu* **Talbot**; *cũng các đồ phụ tùng xe máy.*

Bổn-hiệu có bán hiệu đèn **Succès** *treo, để bàn, đủ kiểu xài bằng dầu sáng (essence) và dầu hỏi (pétrole) coi rất đẹp có gỏi đến bán hấp cả. Chư qui vị ở xa có muốn xài đèn hay xe của bổn hiệu xin gởi trước cho bổn hiệu 2$00 lời làm tin, bổn hiệu sẽ gởi theo cách lãnh hóa giao ngân, liền phí tổn sẽ phân người mua chịu.*

ĐẠI-ÍCH Đại-lý.

50 253-385, Rue des Marins, Cholon.

Trử bán tại tiệm M. NGUYỄN-MINH-NGỌC

đường Mytho ở sau đường

m. bán rẻ lắm.

Sống lâu nhờ rượu

(Longévité grâce à une liqueur)

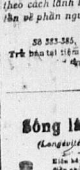

Kiếm bấy giờ bổn nước Hoà-kỳ có mấy vị điền chủ đã qua 90 tuổi mà vẫn còn sống lớn mạnh mà khác người ở tuổi đó ở nơi nhiều hơn; đông-đảo tuổi hơn hẳn những người đồng-niên tuổi hơn hẳn những người đồng-niên tuổi hơn hẳn những người đồng-niên

ALCYON
—SUR—
HUTCHINSON

UN TOUT INUSABLE

L. CAFFORT. RUE CATINAT SAIGON

SỮA
NESTLÉ

Thường dùng trong cac nhà Dưỡng-đường trong xứ Nam-kỳ.

Chư-tôn phải nài cho được nhản sửa có «ổ chim» thì sẽ được đẹp lòng.

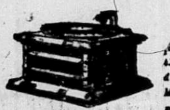

MÁY HÁT

Tại đây có bán máy hát chạy vừa kim vừa ngọc thạch, giá : 25 $, 30 $, 33 $, 35, 43 $, 80 $ và 100 $ và thứ máy xách để đi đường đem theo rất tiện giá 50 $ và 85 $. Máy hiệu COLOMBIA và GRAMOPHONE và PATHÉ.

Dĩa hát CẢI-LƯƠNG hiệu PATHÉ chạy ngọc thạch giá 1 $ 70 một dĩa. Dĩa hát tây chạy kim sắc, hiệu COLOMBIA và GRAMOPHONE và dĩa PATHÉ chạy ngọc thạch.

Như quí vị nào có cần dùng hỏi điều chi thì xin viết thơ, tôi trả lời lập tức.

R. CHOMIENNE.
(AU MÉNESTREL)
Place du Théâtre Saigon

Thuốc hoàn

NIRVA

Trị binh
bỏ Nha-phiên rất thần hiệu
Nó thế cho thuốc Solution R
của ông HOLBE

TRỮ BÁN TẠI TIỆM THUỐC
L. SOLIRÈNE
ở ngang nhà hát tây, Saigon

Cách chơi phong nhã

Giờ rảnh, không có cái gì thú bằng có cái máy chụp-hình. Ấy là cách chơi có lý-thú tinh-thần.

Hiệu KHÁNH-KÝ ở Saigon, đường Bonnard số 54 có đủ các thứ máy chụp-hình để hiến các qui-khách; ngài nào mua, bản-hiệu xin hiến đủ kiến, giấy, thuốc và chỉ dẫn tường tận cách chụp hình cách rửa, cách phơi, cách dán, cách siu-tập, cách giữ gìn, chỉ trong mười bữa thời biết tường tận.

Cuộc xổ số Quốc-trái
KỲ THỨ 17

Số **94.992** *được huờn lại 10.000 $*
Số **66.648** *được huờn lại 1.000 $*

12 số sau nầy mỗi số được hoàn lại 500 đồng.

Số **106.143, 84.835, 98.108, 77.480, 21.680, 12.060, 109.104, 75.244, 49.594, 1.819, 56.404, 114.794**

1.016 số sau nầy mỗi số được hoàn lại 100 đồng.

491	543	1.526	1.595	1.622
1.715	1.942	1.212	2.586	2.607
2.795	3.222	3.442	3.998	4.032
4.105	4.243	4.302	4.449	5.166
5.339	5.355	5.423	5.801	6.479
6.372	7.019	7.088	7.229	7.364
7.478	7.625	8.138	8.582	8.844
8.923	9.001	9.009	9.016	9.058
9.086	9.166	9.176	9.251	9.416
9.427	9.458	9.704	9.938	10.000
10.099	10.169	10.297	10.612	10.744
10.908	11.142	12.537	12.652	13.100
13.199	13.536	13.667	13.747	13.765
14.002	14.029	14.135	14.653	14.858
15.020	15.218	15.437	15.548	15.566
15.636	15.863	15.843	15.850	16.361
16.597	16.809	16.885	17.632	17.933
18.007	18.052	18.208	18.350	18.383
18.836	18.846	18.902	18.917	18.939
19.133	19.727	19.779	19.822	19.875
20.298	20.490	20.632	20.921	21.110
21.417	21.548	21.659	21.755	21.794
22.427	22.477	22.505	23.076	23.301
23.331	23.371	23.522	23.566	23.631
23.707	24.230	24.371	24.744	25.136
25.202	25.417	25.614	25.666	25.889
26.021	26.052	26.564	26.631	27.072
27.210	27.233	27.145	27.319	27.346
27.419	27.409	27.547	27.663	27.655
27.777	27.801	28.357	28.759	28.789
28.791	28.841	28.853	29.004	29.043
29.153	29.258	29.294	29.328	29.371
29.445	29.418	29.487	29.507	29.628
29.711	30.036	30.184	30.187	30.119
30.802	30.836	30.917	30.967	30.974
30.997	31.064	31.122	31.338	31.433
31.572	31.687	31.836	31.930	32.334
32.361	32.414	32.506	32.719	32.800
33.013	33.195	33.356	33.372	33.436
33.680	33.697	33.718	33.925	33.928
33.985	34.089	34.109	34.164	34.181
34.249	34.302	34.487	34.519	35.168
35.296	35.317	35.446	35.662	35.664
35.781	35.801	36.050	36.110	36.225
36.385	35.491	36.532	36.553	36.723
36.834	36.842	37.049	37.183	37.449
37.464	37.487	37.821	38.062	38.086
38.131	38.273	38.468	38.563	38.778
39.095	39.174	39.240	39.314	39.387
39.424	39.539	39.636	40.121	40.333
40.600	40.608	40.674	40.690	40.813
40.831	40.863	40.943	41.186	41.277
41.218	41.437	41.445	41.447	41.802
41.817	41.878	41.849	41.977	42.047
42.372	42.451	42.476	42.499	42.813
42.849	42.985	43.152	43.018	43.353
43.402	43.436	43.514	43.526	42.548
43.849	43.870	43.918	43.943	43.909
44.062	44.110	44.174	44.313	44.417
44.437	44.472	44.665	44.687	44.707
44.786	44.889	44.943	45.023	45.071
45.051	43.223	45.363	45.457	45.487
45.501	45.502	46.006	46.047	46.068
46.346	46.638	46.640	46.846	46.621
47.057	47.101	47.276	47.314	47.385
47.442	47.771	[illegible]	48.421	48.503
48.015	48.609	[illegible]	48.790	48.798
[illegible]	[illegible]	[illegible]	49.393	49.473
49.750	49.815	50.062	50.170	50.234
50.201	50.435	[illegible]	50.598	50.675
50.872	50.892	51.036	51.408	51.416
51.539	51.587	51.570	51.812	51.880
52.168	52.180	52.297	52.403	52.437
52.446	52.477	52.495	52.818	52.824
52.872	53.012	53.199	53.321	[illegible]
53.587	53.708	[illegible]	53.814	[illegible]
53.899	53.925	53.955	53.958	54.063
54.207	54.209	[illegible]	54.405	54.421
54.612	54.521	[illegible]	54.861	54.573
54.787	54.895	[illegible]	55.478	55.424
55.486	55.898	55.983	56.020	56.017
56.154	56.212	56.252	56.356	56.396
56.456	56.615	56.695	56.711	56.842
57.773	57.783	57.794	57.810	57.847
57.876	58.010	58.072	58.294	58.586
58.594	58.620	59.005	59.042	59.437
60.083	60.146	60.296	60.329	60.441
60.451	60.492	60.514	60.550	60.686
60.933	60.963	61.062	61.089	61.268
61.502	61.895	62.631	62.032	62.074
62.708	62.745	62.790	62.849	62.966
63.146	63.237	63.377	63.520	63.774
63.812	63.868	64.084	64.169	64.359
64.425	64.616	64.644	64.659	64.710
65.259	65.281	65.290	65.346	65.514
65.612	65.678	65.895	66.141	66.201
66.221	66.605	66.638	66.693	66.739
66.898	67.460	67.466	67.494	67.722
67.764	67.793	67.888	67.964	67.965
68.369	69.709	68.859	69.306	69.413
69.629	69.693	69.947	70.146	70.243
70.27[illegible]	70.284	70.305	70.341	70.468
70.484	70.645	70.757	70.781	70.853
70.88[illegible]	70.935	70.955	70.998	71.012
71.16[illegible]	71.275	71.283	71.290	71.440
71.546	71.591	71.707	71.709	71.765
71.775	72.085	72.016	72.106	72.563
72.065	72.629	72.697	72.709	72.805
73.135	73.335	73.453	73.487	73.924
73.975	73.993	74.013	74.176	74.396
74.322	74.526	74.625	74.883	74.959
75.102	75.116	75.313	75.395	75.468
75.610	75.614	75.715	75.734	75.802
75.826	75.842	76.126	76.470	76.617
76.780	76.934	76.948	77.053	77.208
77.286	77.287	77.463	77.555	77.617
77.614	77.620	77.951	78.071	78.090
78.116	78.155	78.205	78.213	78.224
78.289	78.305	78.450	78.528	78.537
78.619	78.629	78.652	78.658	78.671
78.686	78.861	79.129	79.195	79.289
79.336	79.381	79.504	79.582	79.743
79.803	79.892	80.015	80.272	80.343
80.425	80.466	80.528	80.534	80.743
80.022	80.925	80.974	81.074	81.212
81.245	81.292	81.317	81.381	81.479
81.509	81.537	81.581	81.795	81.822
81.950	81.973	82.022	82.032	82.047
82.151	82.393	82.911	82.912	82.915
83.140	83.156	83.198	83.220	83.221
83.394	83.469	83.475	83.616	83.727
83.803	83.937	83.977	84.025	84.032
84.002	84.155	84.300	84.411	84.655
84.683	84.730	84.746	84.796	84.942
84.974	85.141	85.498	85.431	85.501
85.823	85.949	86.016	86.097	86.098
86.129	86.141	86.334	86.572	86.441
86.461	86.599	86.670	86.685	86.692
86.771	86.789	86.848	87.413	87.466
87.729	87.773	87.933	87.952	88.365
88.417	88.427	88.472	88.888	89.341
89.378	89.388	89.396	89.423	89.496
89.563	89.593	89.597	89.672	89.793
90.450	90.479	90.483	90.516	90.562
90.994	91.017	91.086	91.251	91.302
91.386	91.525	91.581	91.624	91.787
91.826	91.872	91.941	92.026	92.095
92.207	92.623	92.645	92.749	92.946
93.030	93.365	93.138	93.525	93.704
93.839	93.932	93.945	93.995	94.096
94.187	94.141	94.280	94.466	94.513
94.687	94.920	94.931	94.993	95.033
95.207	95.233	95.244	95.304	95.375
95.731	96.080	96.087	96.488	96.383
96.682	96.783	96.805	97.028	97.206
97.316	97.341	97.437	97.502	97.572
97.716	97.772	97.880	97.898	97.933
98.131	98.286	98.197	98.434	98.463
98.533	98.550	98.851	98.893	98.946
98.982	99.059	99.061	99.550	99.800
98.988	100.021	100.090	100.240	100.355
100.357	100.361	100.387	100.428	100.459
100.582	100.593	100.739	100.744	100.778
100.691	100.806	100.874	100.952	101.003
101.058	101.143	101.391	101.458	101.530
101.537	101.872	101.943	102.036	102.068
102.162	102.180	102.203	102.397	102.408
102.549	102.543	102.718	102.795	102.873
102.948	102.458	103.176	103.288	103.475
103.563	103.797	103.856	103.895	103.896
103.939	104.006	104.032	104.066	104.095
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
104.979	[illegible]	[illegible]	105.402	105.431
[illegible]	105.818	105.859	106.002	106.049
106.448	106.070	106.651	106.706	106.742
106.923	106.937	107.529	107.597	107.843
107.844	108.164	108.101	108.311	108.492
108.809	109.038	109.078	109.234	109.277
109.334	109.396	109.477	109.534	109.987
109.894	109.728	110.008	110.211	110.254
110.383	110.559	110.779	110.850	111.014
111.129	111.213	111.295	111.599	111.697
111.775	111.821	112.081	112.121	112.159
112.282	112.286	112.295	112.398	112.757
112.708	113.336	113.531	113.596	113.641
113.889	114.334	114.340	114.396	114.431
114.689	114.655	114.760	114.818	114.855
115.221	115.244	115.297	115.571	115.734
115.793	115.818	115.829	116.036	116.069
116.080	116.096	116.104	116.107	116.146
116.184	116.247	116.578	116.603	116.688
116.692	116.730	116.897	117.072	117.138
117.358	117.715	118.215	118.225	118.234
118.442	118.486	118.552	118.759	118.826
119.199	119.462	119.544	119.629	119.890
120.217	120.334	120.426	120.433	120.522
120.676	120.763	120.865	120.898	120.983
121.007	121.165	121.127	121.298	121.325
121.412	121.418	121.522	121.61[illegible]	121.636
121.696	121.957	121.9[illegible]5	122.000	122.005
122.142	122.434	122.477	122.498	122.602
122.621	122.649	122.680	122.777	122.794
122.838	123.159	123.209	123.325	123.342

HÃY NÀI CHO ĐẶNG

Đến tiệm thuốc nài cho đặng một chai **Quintonine** *thứ thiệt vì đời bây giờ đồ giả mạo rất nhiều, dùng không hiệu nghiệm chi cả. Đừng thèm mấy thứ phải giống, cứ nài cho đặng vị* **Quintonine** *mà thôi.*

Vị Quintonine *hay hơn chất cốt Quinquina rất nhiều. Là một thứ rượu bổ vị hạng đúng khai vị chống giống chi bằng.*

Một chai Quintonine giá.. 0 $ 50 [illegible] Pharmacie [illegible] Saigon.

Phải ngừa thuốc giả

Kính lời tỏ với lục-châu chư-tôn được rõ: những các thứ thuốc Cao-đơn-huờn-tán, của bổn đường đều là thuốc của ông lương-y VI-TẾ-SANH bổn thân ra công chọn lựa các thứ dược nơi nẩy danh sản, mà chế luyện cho được tận thiện tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chúng giúp đời, dùng hình ông phật một mà làm ký hiệu. Xưa nay cứu sống mạng người lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả hoàn cầu thảy đều xưng danh tụng đức. Thiệt bổng đương mừng chẳng xiết chi.

Chẳng để mới đây lại có kẻ gian nó giựt đồ tà lợi, chẳng kể tồn nhơn hại mạng, nên nó dùng các thứ thuốc rất xấu bán mà chế ra các thứ cao đơn-huờn-tán, rồi nó nhái theo hiệu NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG như là (THIÊN... ĐƯỜNG) hay (TIÊN... ĐƯỜNG) nên vẽ ... mà làm những bao những hộp, nó dùng mà giống tựa tựa như của bổn đường vậy mà gởi bán khắp nơi, xin hãy xem cho kỹ thì ắt biết giả chơn.

Vậy ta đăng cho chư-tôn có mua thuốc của bổn đường thì phải nhìn cho kỹ cái hiệu [illegible] và hình ông phật mập thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
86 rue de Canton 86. — CHOLON
Chủ nhơn cẩn cáo.

Phần thưởng quí trọng
Cho những người hút thuốc **JOB**

Hãy nên hút thuốc JOB vì mùi đã ngon lại thơm, không [illegible] may được *Bon prime* thì được [illegible] đồng hồ trái quít bằng vàng, xe máy.

Cái *Bon prime* đó hình dạng như vầy.

Nó bằng một miếng giấy carton mỏng, vuông vức sáu phân, một bên mặt thì có hình ông già hút thuốc **JOB**, còn bên khác thì có chủ hãng ký tên và có nhứt định trước thưởng đồng hồ hay là xe máy. Phần thưởng nói trên đây đều là đồ xứng đáng.

Thuốc **JOB** trữ tại hãng DEY LANDRY ở gần nhà hát Tây.

Vậy chúng ta hãy nên hút ròng thuốc **JOB** *hay là không hút thuốc.*

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
TỰ-DO — BÌNH-ĐẲNG — ĐỒNG-BÀO

ĐÔNG-PHÁP

NAM-KỲ THỐNG-ĐỐC

TỈNH BACLIỀU

YẾT-THỊ đơn xin thuận mãi đất nhà-nước.

TÊN, HỌ NGHỀ NGHIỆP và chỗ ở người xin	CHỖ TỌA LẠC sở đất	SỐ miếng đất	SỐ tờ bọa đồ	SỐ SÀO MẪU	NÓC HỜ
Nguyễn-văn-Chim Điền chủ tại làng Tân-phú (Cà-mau)	Làng Khánh-an Tổng Quản-xuyên (Cà-mau)	»	»	250 h. 00.00	Tứ cận : B: Sông Cái Tàu N: Hoang nhàn Đ: Hoang nhàn T: Công điền và hoang nhàn
Nguyễn-hữu-Trí propriétaire à Phú-nghịa-trị (Tân-an)	Làng Khánh-an Tổng Quản-xuyên (Cà-mau)	»	»	250 h. 00.00	Tứ cận : B: Sông Cái Tàu N: Hoang nhàn Đ: Hoang nhàn T: Công điền và hoang nhàn

VIỆC TRANH CÀNG VÀ KÊU NÀI

Chiếu theo thể lệ điều 26 lời nghị định ngày 27 Décembre 1913 và điều 29 nghị định ngày 11 Novembre 1914, ai có tranh càng điều chi thì nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết-thị nầy, phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Baclieu.

Baclieu, le 21 Mai 1926.
L'Administrateur,
Signé : ILLISIBLE.

Feuilleton n° 129

TRỌNG NGHĨA PHẢI CAM

«Tấu rấp lội ngang qua biển. Nhưng biển kia đâu dễ cạn dòng. Trách chi những khách má hồng. Trăng lu, mất phải vào vòng truân chuyên»

HỒI THỨ XI

(Tiếp theo)

Nghe trở-than chấc lưỡi, bà liền nguýt và hứ một cái cốc mà nói rằng: «Ối, thây kệ nó, rủi nó có vậy rồi thì thôi, chớ cần gì mà mụ phải chắt lưỡi thở-than cho nhọc. Đáng đời nó lắm đa. Hễ nhì-nhảnh thì có ngày chết hụt! Mà thôi, như mụ có thương có tiếc nó thì mụ chạy ra ngoài thử coi, coi có phải nó nhào nó té xuống đó hay không, liệu vớt được thì mụ vớt giùm; bằng không thì thôi, chớ tôi chẳng tiếc gì thứ cái con đó mà phải đi cho nhọc!»

Nghe bà bảo, mụ-vú cũng giả ý linh-quính, tóc-tai chưa kịp bới, chạy tuôn ra ngoài ao một hồi rồi lật-đật trở vào, tay xách cái thùng-không, hơ-hải nói rằng: «Quả thật là nó té xuống đó chớ không ai. Cha chả, tội nghiệp nó quá! hồi tôi vừa bước ra thì thấy nó còn đưa ló lên một cánh tay mà ngoắt lia trên mặt nước, kế liền đó thì nó chìm mất.» Mụ-vú vừa nói mà vừa ngó cái thùng ra dáng đau-thương dường như muốn rưng-rưng nước mắt. — Thấy thế, làm cho bà lại càng thêm tỏ ý bất bình; đoạn nạt mụ-vú mà rằng: «Úa lạ cho mụ nầy dữ không cà! Nó có rủi chết thì cũng trời thấy nó, chớ con-cháu chi của mụ đó hay sao mà mụ khóc làm bộ đau-thương muối khóc?»

Thôi, Ngọc-Sương đã mất rồi, thế là từ đây câu-chuyện của Ngọc-Sương tại nhà hai vợ-chồng ông phú-hộ sát-nhơn cũng vắng!.......

∴

Đây nói về khi Ngọc-Sương bước ra khỏi nhà rồi, đi được một đỗi cũng là xa, nhơn lúc cảnh trời còn khuya, ngó lên thấy sao còn vằn vặc, nàng bèn ngồi tạm lại bên bờ để nghỉ chưn, và lấy tiền của mụ-vú cho ra coi thử được bao nhiêu. Nàng mở ra đếm thì thấy được sáu-mươi-lăm đồng xu và một cắt nhỏ. Ôi! Càng nhìn thấy số tiền nhỏ-nhen chừng nào, nàng lại càng thêm bất quặn-quận tấc-lòng, hoài ân tiếc nghĩa của người mà chứa-chan giọt lụy. Thầm nghĩ chẳng biết bao giờ mới là đền-trả cho xong! — Ngọc-Sương ngồi thầm than trộm thở vậy đôi hồi, lát-bật đã nghe gà gáy rộ, trống nhà-làng đã điểm tan-canh. Đoạn nàng bèn đứng dậy xách gói, nhắm chừng nhà của hai vợ-chồng bác nhà-nghèo cứu tử nàng buổi xưa kia bước tới. Ấy là nàng quyết ý đến đó để tỏ hết nguồn cơn cho hai vợ-chồng người hay, rồi luôn dịp đặng có tạ-từ dời gót.

Thật cũng may, nhờ đến đó nàng tạm ở lại được ít ngày, và đến bữa ra đi hai vợ-chồng cũng cho được đâu ít cắt-bạc chi nữa đó. Thế mà than ôi! Tuy tiếng thì nói để bước ra đi mà cũng nào có rõ là đi đâu; mấy lần trước thế nào thì lần nầy đây cũng ra thể ấy. Ra đi mà ruột thắc chín chiu, ngơ-ngẩn bước đường, ngại-ngùn thay duyên-phận. Tưởng lại, với một đồng mấy bạc nầy đây, trong chừng năm bảy ngày tiêu hết, ắt làm gì rồi cũng như buổi trước kia là đói-khát mà phải cam nằm chết dọc xá dọc đàng; chớ gẫm cũng chẳng tài gì tránh khỏi. Thầm xét vậy mà biết sao? ối thì thôi, cũng đưa chơn nhắm mắt đánh liều, dầu may rủi cũng là phú cho con Tạo.

Cách đâu ít ngày sau; một hôm Ngọc-Sương, cũng vì thừa-ưa dông-ruổi bước đường, đi đến một cái làng kia, không rõ kêu là làng gì, cách xa chợ chừng năm ngàn thước. Rủi đâu lúc xế qua, nàng vừa lần bước trở về, mới đi được một phần đường thì bị phải trời mưa xối-xả. Tông thế chẳng biết sao, Ngọc-Sương phải ghé tạm lại chòi tranh dựa bên đàng, xin người cho dụ nhờ giây-lát. Chẳng ngờ mưa càng lâu càng lớn, lại còn thêm giông-gió đùng đùng, nhánh lá gảy rụng xuống thôi trạc-bà vô-số! Cứ mãi vậy mà chờ đến gần chiều tối, giọt mưa mới lần lần ngưng hột. Đoạn Ngọc-Sương bèn lật-đật cám ơn chủ-nhà rồi xách gói ra đi trong lúc ấy.

(Mai tiếp.)

Tẩy sạch uế trược

giết chết cả loại côn-trùng và vi-trùng độc ác

Giá rẻ mà lại tốt hơn các thứ khác giá 0$50 một thùng nhỏ

C.J. BONNET

HÃY HỎI CHO ĐẶNG CÁI HÌNH NGƯỜI CỠI NGỰA NẦY

ĐÈN HIỆU:

ALSDOR CHICAGO

Thắp bằng dầu sáng khỏi sợ nguy hiểm gì cả mỗi giờ thắp chừng 0$01 sáng sáng bằng 300 ngọn đèn cầy 23$00 một cái.

KÈN HÁT HIỆU:

LE PARFAIT

Bán giá hát cũng đủng 40$00, 60$00 và 75$00

Đồng hồ nhỏ hiệu: CARR vàng đỏ bền 14 carats, có dây đeo tay đen, có giấy bảo kiết.

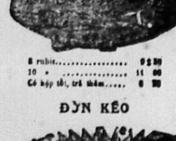

8 rubis	9$50
10 »	11 00
Có hộp tốt, trả thêm	0 50

ĐỜN KÉO

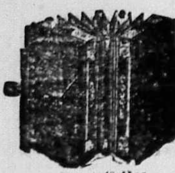

...40 đồng

(Hát sách kiểu có hình) có bán đặng học khỏi cần thầy chỉ biểu, giá 0$50.

Viết thơ cho

Hãng R. CHOMIENNE.

Courbet Saigon.

Place du Théâtre

GIÁP ẤT NHÀN ĐÀM

Nầy kia Ất ngồi buồn, tông Giáp tới chơi mà không thấy, liền thay đồ rồi xách ba-ton đi qua thăm Giáp.

Giáp thấy Ất qua thì mừng, bèn mỉn cười mà nói rằng: « Cơ khổ! Tôi tính đi qua bên anh từ hồi sớm mai cho tới bây giờ, mà mắng có một cái tánh chần-chờ, chưa kịp ra khỏi nhà mà anh đã lót-cót qua đó.

Ất. — Tôi trông anh đã hết sức trông, buồn quá, nên phải qua thăm anh và đàm đạo chơi luôn thể

Giáp. — Sao! Hôm nay có chuyện gì lạ hay không?

Ất. — Không có chuyện chi lạ hết, duy có một chuyện thiệt đã cũ mèm, mà tôi không hiểu, nên tôi cho rằng lạ, bởi vậy tôi mới qua đây hỏi anh mà học........

Giáp. — Dữ không! Học gống gì mà đã bốn mươi ngoài, gần năm mươi tuổi rồi mà còn đi học?

Ất. — Chớ sao? Người ở đời, có mấy ai mà được hoàn-toàn; cho nên phải học, học hoài, học mãi, học cho tới chết mới thôi chớ! Trừ ra những bọn tiểu-nhơn thì nó mới tự kiêu, tự mãng, hiu hiu tự đắc, không cần học hỏi với ai; vì vậy mà trọn cả đời, ngu dốt cũng buồn ngu dốt.

Giáp. — Hay! Phải!! Giỏi!! Làm người như vậy mới đúng đa. Mà anh muốn hỏi tôi giống gì nữa đó?

Ất. — Nầy anh, không có chuyện chi cho lạ lắm, thiệt là chuyện đã cũ mèm mà tôi không hiểu mới tức chớ! Số là hôm qua nầy, tôi đang ngồi trong nhà, nghe con nít ở ngoài đường nó chạy rần rần mà nói với nhau rằng: « Cha! Ngộ quá! Đám cưới, đám cưới! Đi coi đám cưới bây ơi! » Tôi nghe vậy cũng tọc mạch, nên cũng bước ra dòm coi, thấy một đám cưới rất đông, họ hàng hai bên ước có 5-6 mươi người, có nàng dâu và chàng rể.......

Giáp. — (cười hi hi!) Dữ hông! Tưởng chuyện chi mà lạ, chớ hễ đám cưới thì phải có nàng dâu và chàng rể chớ sao?

Ất. — Ấy! Tức quá, người ta nói chưa hết, anh cứ chận họng hoài.

Giáp. — Thôi, vậy thì Bác-bè-rẻ cứ việc nói đi, thử coi chàng-rể với nàng dâu tôi sao nữa đó.

Ất. — Bởi tôi thấy đám cưới nầy nên tôi mới nhớ lại một chuyện mà tôi đã hỏi nhiều người rồi, cũng không ai hiểu, nên tôi mới cho rằng lạ; nay tôi trực nhớ tới anh là người thông kiêm bác cổ, lịch lãm thế tình, nên tôi mới qua đây đặng hỏi anh mà học. Kỳ quá anh! Sao tôi thấy đám cưới nào cũng có che lọng cho nàng-dâu và chàng-rể, chi vậy anh? Qui hồ gì mà cái lễ đám cưới lại buộc phải làm như vậy??

Giáp.— À! Phải rồi, chuyện đó thiệt không lạ gì mà cũng có nhiều người không hiểu thiệt; là bởi người đời phần đông hễ thấy vậy thì hay vậy, rồi bỏ qua; chớ có mấy ai mà hay tìm tòi hỏi han như anh vậy đâu. Tôi đây cũng nhờ có cái tánh hay hỏi như anh vậy, nên tôi mới hiểu biết được nhiều. Phàm những việc gì bất luận lớn nhỏ, hễ vừa thoán qua ngay con mắt tôi mà tôi không hiểu, thì tôi chẳng hề bỏ qua, phải vội vàng đi kiếm người hiểu biết hơn tôi mà hỏi liền cho rõ. Người mà rộng thấy nhiều nghe cũng đều nhờ vậy cả.

Ất — Anh nói dài quá! Thôi, bây giờ anh cứ giải quyết cái vấn-đề đám cưới mà nàng-dâu có che lọng đó cho tôi nghe thử coi mà. Thiệt tôi nóng nghe quá anh.

Giáp.— Thì anh cứ xơi trầu hút thuốc đi, tôi sẽ thỉnh thoản giải rõ cho anh nghe. Số là dân Nam-kỳ ta xưa còn ở dưới quyền quân-chủ (Monarchie) buổi cựu-trào, phép nước luật vua thì sum nghiêm lắm, có lệ cấm những tàng lọng là đồ nghi-trượng của nhà vua; hoặc là các quan cùng hàng qui-tộc, ông thì đi lọng chiếc, ông thì lại lọng đôi, có ông 4 cây, có ông tới 3 cặp; tùy theo phẩm tước mà dùng. Chớ như những hàng dân-giả, thì chẳng hề được dùng tàng lọng bao giờ, dầu cho giàu-có dư muôn mà chẳng có quan chức trong mình thì cũng chẳng hề dùng được. Tuy vậy mà triều-đình lại nghĩ vì những kẻ chẳng có phần làm quan, thì biết đời nào mà hưởng cái mùi vinh-diệu ấy cho được. Bởi thế cho nên triều-đình có chế cho rằng: « *Quan hôn tang tế, bất tại cấm lệ* » Nghĩa là trong 4 việc: quan hôn tang tế, thì được tự-do, chớ không có câu-thúc theo trong vòng cái lệ cấm đó. Nghĩ vì một đời người mới có một lần nên mới châm chế trong 4 điều ấy, cho dân cũng đồng thể với quan mà hưởng được cái sự vinh-qui của triều-đình là được dùng tàng lọng trong lúc quan hôn tang tế đó mà thôi. Ấy vậy hễ có con-gái rào mà nhờ có gia-đình giáo dục và biết tuân lời nghiêm-huấn của mẹ cha mà giữ mình cho tiết trắng giá trong; lúc đến cái thời-kỳ nghi-gia nghi-thất mà để cho cha mẹ định đôi gả lứa cho mình, cho có lời mai-chước, cho có lịnh mẹ cha, có đám cưới cho rỡ ràng mà được có người đi theo che lọng cho mình vậy, thì chừng ấy chẳng những là cha mẹ mình được đẹp mặt nở mày mà thôi đâu, hết cả kiến họ của mình cũng đều được vẻ vang biết mấy. Ấy vậy, cái thân phận của đờn-bà con-gái mà được vinh diệu nhứt, là chỉ có một lần đấy thôi. Chỉ như ả nào mà không biết trọng cái danh-giá của mình, để bắt chước theo những phường trên bộc trong dâu, trai chúng gái lén với nhau, hoặc cẩu hạp với nhau, hoặc cuộng gói mà theo không. Những phường như vậy, thì dù rách kia cũng chẳng ai che cho, huống chi là tàng lọng; như thế, chẳng những là nhơ danh mất tiết mà thôi, lại còn làm cho thúc bá đến tông môn tổ được nữa, mới là hại cho chớ! Có câu tục-điều rằng:

Học chi những thói bốc rời?
Tiền dâm hậu thú một đời ô danh.

Đó! cái vấn-đề đám cưới mà nàng dâu có đi lọng là vậy đó đa.

Ất — Thiệt tôi nghe anh giải quyết được cái vấn-đề ấy rồi rầy giờ sao trong mình tôi nó khỏe khoắn là vô cùng. Hèn gì người ta nói: Nghe được một lời nói hay, cũng bằng uống một thang thuốc bổ. Thiệt phải quá! Tôi rất cám ơn anh, thôi, để cho tôi kiếu, bữa khác tôi sẽ qua mà nghe những lời vàng ngọc.

TRẦN-THÁI-NGUYÊN.

THUỐC TRỊ BỊNH

ĐAU MÌNH VÀ ĐAU LƯNG

Những bịnh đại-khái mà chúng ta thường đau là: Đau lưng, đau rêm cả mình, đau thúc ngan lưng, đau trặc gân cả, đau gân hông, đau hay là ưng lắc-léo, bịnh hậu và lại sự cảm mạo nó làm cho nhứt đầu, đau gân cốt, thì cũng trong bịnh tiểu tiện mà ra.

Vậy thì thuốc PILULES FOSTER trị nhứt khác mấy bịnh ấy, nó trị hết đau/lương, đái thông và nó bổ thận.

Thuốc nầy uống nó vô hại và thấy các bịnh đều thuyên dảm tức thời, nó lại làm cho máu me trở ra tốt.

Chuyên nghề chế thuốc FOSTER tại đường Saint-Ferdinand, Paris — 17.

Có trữ bán tại nhà thuốc L. SOLIRÈNE

HÃY CẨN THẬN

Hễ có đồ chi bày ra mà coi bộ thiên-hạ thích dùng thì liền có đồ giả-mạo. Cho nên khi nào qui-vị có mua **Quintonine** *thì phải nói cho được hiệu thiệt, đừng thèm đồ giả mạo.*

Vì **Quintonine** *thay vì chất cốt Quinquina. Hòa một chai Quintonine trong một lít rượu chác thì đã thành một thứ rượu bổ có hạng, khai vị thì chẳng có thứ rượu nào sánh kịp*

Giá mỗi chai .... 0$30

Có trữ bán tại Pharmacie Solirène Saigon.

RƯỢU BẠT-HÀ GET

PIPPERMINT GET

rượu nầy uống đã mát mẻ và mát khan tiếng.

...mỗi ngày lại uống

MỘT VIÊN THUỐC HƯỜN

CỦA ÔNG

Lương-y DEHAUT

uống trước khi dùng cơm, thì CHẮC ĐẶNG KHỎE MẠNH LUÔN

cả nghe người các chứng bịnh nguy hiểm bởi tại huyết hư hay là ăn không tiêu mà sanh ra.

Thuốc hườn nầy trị các chứng bịnh:

NHỨC ĐẦU, ĂN KHÔNG TIÊU, NẶNG BAO TỬ, CHÓNG MẶT, KHÔNG THƯ THỚI.

BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis Paris, cùng khắp trong mấy tiệm thuốc.

Bán rao hàng

Cứ gởi mandat 5 đồng bạc cho M. Phan-văn Thết, maison Nam Chấn-Hưng 170, Rue des Marins à Cholon, thì kỳ tàu sau sẽ được một trong mấy lots kể theo sau đây. Xin chỉ một lot thứ hai đặng phòng khi lot thứ nhứt của mình chọn đã hết thì sẽ gởi lot thứ nhì mà thế.

1º) 1 chemise soisette có 1 col, tay mousquetaire, các chỗ bán 2$60 sấp lên; 1 chemise cellular col Danton, tay mousquetaires, các chỗ bán 2$50 sấp lên; 2 cols cassés thượng hạng, giá các chỗ ít nữa là 0$60; 2 cols souples đã đi sẵn, giá các chỗ ít nữa là 0$60; 1 cặp nút manchettes xuy vàng giá rẻ cũng là 0$35: tổng cọng cả thảy là 7 món tốt nhứt giá rẻ cũng là 7 đồng bạc về tiền gởi, mà tính có 5 đồng bạc chẵn, có mua xin nói số cổ áo là bao nhiêu.

2º) 1 mền tua dài 2 m. 15 giá thường 4 đồng bạc; 1 thước vải trải bàn con cờ đỏ, rẻ gì cũng 1$40, và 2 khăn bàn lông thiệt dày rẻ cũng 1$20, cả thảy 4 món mà cũng tính có 5 đồng bạc chẵn.

3º) 1 casque Coq Gaulois không có lợp, giá thường 3$50; 1 Casquette tốt nhứt hiệu Victoria giá thường 1$80; 1 pochette hạng 1 đồng bạc: cọng cả thảy 3 món mà cũng có 5 đồng bạc. Có mua xin cho số vòng đầu.

4º) 1 cây viết stylo lớn cho đàn ông, hay nhỏ cho đàn bà, ngòi bằng vàng ròng; 1 cái khâu để giắt cây viết vô túi, có hình bướm, có hay bông chạm rất khéo, bằng vang xuy hay là bạc ròng giá rẻ cũng là 5$20 cả thảy; 1 bình mực để dùng theo cán viết ấy hiệu Watermann thường bán 0$40; và 1 bàn giấy chậm giá 0$50: cả thảy 4 món tốt nhứt mà giá có 5 đồng bạc chẵn.

5º) 1 đồng-hồ rẻ chuông trong toàn xi kền hiệu Veglia giá rẻ lung cũng là 2$80; 1 coffret để đựng đồ nữ trang xuy vàng thật đẹp, giá thường 3 đồng bạc: hai món thượng hảo hạng cũng có 5 đồng bạc chẵn.

6º) 1 áo con nít có mũ trùm đầu bằng nỉ lông chiên, giá rẻ cũng 3 đồng 3$50; 1 nón ren cho con nít giá 1 đồng bạc; 1 nón vải kiểu marquise cho con nít màu trắng hay xanh giá 1$20; và một áo lạnh cho con nít (brassière) bằng chỉ laine giá 1 đồng bạc; cả thảy 4 món tốt nhứt mà cũng có 5 đồng bạc mà thôi. Xin gởi mua cho kịp.

M. Michel ROLERT

THỢ ĐIỆN KHÍ CHUYÊN MÔN

Cựu quản lý xưởng máy của ông J. PAUMIER

102, đường d'Espagne (gần Chợ-mới Saigon)

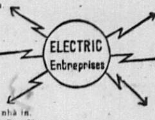

Lãnh sửa và thay đổi các thứ máy điện khí.
Lãnh sửa Dynamos Magnétos, các thứ kiểu.
Lãnh bơm hơi và sửa các thứ bình đựng hơi điện (accumulateurs).
Lãnh làm hoàn toàn các thứ máy xay lúa gạo.
Lãnh chuyền dây đèn và gắn đèn cho các nhà mới cất.
Aster.
Lãnh làm các thứ pompes hơi điện.
Dẫn thủy nhập điền bằng pompes hơi.
Chuyền dây đèn và hơi điện cho các nhà in.
Lãnh ráp máy điện khí, hơi bao nhiêu cũng đặng.
Có bán và lãnh ráp thang máy, máy cất đồ nặng bằng hơi điện khí.
Làm hết các công việc về điện khí, quạt máy, dynamos đủ thứ kiểu.
Cho mướn quạt máy.
Máy điện dùng trong việc thuốc hiệu CHARDIN.
Công xưởng do nơi chủ nhơn cai quản và có nhiều tay thợ thiện nghề giúp việc.
Cho giá và chỉ bảo các công việc không ăn tiền.

Trước khi các ngài muốn đặt làm các công việc nói trên hãy xin đến hỏi M. ROBERT thì ông sẽ vui lòng chỉ bảo các điều cần ích cho các ngài biết mà không tính tiền công chi hết.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

Du Docteur RIP

Vệ-sanh TTT của *Lương-y* RIP chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gây cốt cũng là tráng kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí-lực suy giảm, vôi thấy ngày xuân đã thôn mòn, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lần thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mãng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn-bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lâm bội, da thịt đỏ sáng, tinh thần tráng kiện.

GIÁ MỖI VE LÀ BA ĐỒNG BẠC

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 190-192.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192 rue des Marins Cholon.

PURGATIF

Thuốc-xổ hiệu LE ROY

là thuốc của quan thầy ngoại khoa LE ROY bào luyện chế ra hồi năm 1798.

Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc đã dùng đặng ngày càng hay biết, danh truyền khắp cả thế gian, nhứt là trong mấy xứ nóng nực.

THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.

CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để khi trong bụng đầy bức-rức, ăn uống không tiêu, trột đạ đau bụng thì uống xổ hay lắm.

Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sư hạng nhứt, trữ bán, Không chỗ nào khác có.

Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 51

LE ROY